

Publieksonderzoek Unesco Werelderfgoed

Inleiding

Om inzicht te krijgen in de bekendheid en waardering van Werelderfgoed onder Nederlanders wordt sinds 2014* onderzoek gedaan. Sinds 2022 voeren Stichting Werelderfgoed Nederland en het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) dit onderzoek samen uit. Door periodieke monitoring zien we trends en ontwikkelingen ontstaan in kennis, houding en gedrag rondom het Nederlands Werelderfgoed.

In 2025 is het onderzoek opnieuw uitgevoerd. Hierdoor is er nieuw inzicht in de bekendheid van de term Werelderfgoed bij verschillende leeftijdsgroepen, weten we aan welke Werelderfgoederen men als eerste denkt en welke daadwerkelijk worden bezocht.

Op basis van de inzichten uit dit onderzoek heeft NBTC een marketingadvies opgesteld over kansen om de bekendheid, waardering en zichtbaarheid van het Nederlandse Werelderfgoed te vergroten. Dit advies is als afzonderlijk document beschikbaar en wordt samen met het onderzoeksrapport gepubliceerd op de website van UNESCO.

*Het onderzoek in 2014 en 2016 is uitgevoerd door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Bekendheid **UNESCO** Werelderfgoed onder Nederlanders

Publieksonderzoek
3-meting

Flip Zandanel & Bart Koenen

18 november 2025

C371005454

Inhoudsopgave

Deel 1: volwassenen (18 jaar en ouder)

1. Inzichten
2. Bekendheid Werelderfgoederen
3. Invloed en draagvlak
4. Bezoekers Werelderfgoederen

Slide 08

Slide 11

Slide 30

Slide 33

Deel 2: scholieren (14 tot en met 17 jaar)

1. Inzichten
2. Bekendheid Werelderfgoederen
3. Invloed en draagvlak
4. Bezoekers Werelderfgoederen

Slide 55

Slide 57

Slide 65

Slide 68

Deel 3: kinderen (9 tot en met 13 jaar)

Slide 80

Bijlagen: achtergrondkenmerken bezoekers en niet-bezoekers

Slide 93

Achtergrond en opzet van het onderzoek

CONTEXT

UNESCO Werelderfgoed is uniek en onvervangbaar. De Stichting Werelderfgoed zet zich in om de bewustwording van het Werelderfgoed in ons Koninkrijk te vergroten, de band tussen Werelderfgoed en de samenleving te versterken, en de instandhouding van het Werelderfgoed in ons Koninkrijk te bevorderen. Het NBTC werkt nauw samen met de Stichting Werelderfgoed Nederland en wil ervoor zorgen dat de locaties beter worden ervaren door geïnteresseerden, en deze toegankelijk en bekend maken. Voor NBTC is dit van belang omdat de Nederlandse Werelderfgoed-locaties interessante publiekstrekkingen en bestemmingen zijn voor toeristen uit binnen- en buitenland.

ONDERZOEKSDOEL

Het doel van dit onderzoek is inzicht verkrijgen in de bekendheid van Werelderfgoed en Werelderfgoed-locaties onder Nederlanders. Verian heeft in 2014, 2016 en 2022 drie keer eerder een meting uitgevoerd. Het is interessant om te zien hoe de bekendheid zich heeft ontwikkeld. Wel is in 2025 de vragenlijst op een aantal punten geactualiseerd. Hierdoor zijn niet alle resultaten vergelijkbaar met eerdere jaren.

CENTRALE VRAAG

Centraal in dit onderzoek staat de vraag:

Wat is de bekendheid en waardering van Werelderfgoed onder Nederlanders?

Centrale vraagstelling

Wat is de bekendheid en waardering van Werelderfgoed onder Nederlanders?

Bekendheid Werelderfgoed (locaties)

- Spontane bekendheid label Werelderfgoed
- Bekendheid met de term Werelderfgoed
- Bekendheid met Werelderfgoederen wereldwijd
- Bekendheid met Werelderfgoederen in het Koninkrijk der Nederlanden (zowel spontaan, als geholpen)

Invloed en draagvlak

- Draagvlak Werelderfgoed
- Belang behoud Werelderfgoed
- Belang speciale behandeling Werelderfgoed
- Bijdrage Werelderfgoederen maatschappelijke doelstellingen

Bezoek Werelderfgoed

- Bezoek aan Werelderfgoed
- Informatiebronnen bezoekers
- Gezelschap bij bezoek Werelderfgoed
- Oordeel bezoek
- Potentieel bezoek
- Vrijwilligerswerk

Vragenlijsten: de vragenlijst die voorgelegd is aan de Nederlanders van 18 jaar en ouder en scholieren (14 tot en met 17 jaar) is identiek. Alleen de scholieren hebben de je-versie gekregen, terwijl de vragenlijst voor Nederlanders van 18 jaar en ouder de vragenlijst in de u-vorm kregen. De kinderen (9 tot en met 13 Jaar) hebben een kortere variant gekregen, die eenvoudiger was om in te vullen omdat het taalgebruik was aangepast aan de doelgroep.

Werelderfgoederen in het Koninkrijk der Nederlanden

Molencomplex Kinderdijk-
Elshout in Zuid Holland

Rietveld Schröderhuis
in Utrecht

Willemstad, in
Curaçao

Limes, Grens van het Romeinse
Rijk van Katwijk aan Zee via
Nijmegen naar Duitsland

Droogmakerij de Beemster
in Noord Holland

Schokland en omgeving
in de Noordoostpolder

De Van Nellefabriek
in Rotterdam

Eise Eisinga Planetarium
in Franeker

Ir. D.F. Woudagemaal in
Lemmer, Friesland

Grachtengordel van
Amsterdam

Koloniën van Weldadigheid in
Friesland, Drenthe en België

Waddenzee (van Noord-Holland
via Duitsland naar Denemarken)

Hollandse Waterlinies, van
Noord-Holland rond Amsterdam
tot aan de Biesbosch

Vragenlijst

In de vragenlijst zijn de dertien Werelderfgoederen voorgelegd, waarbij de respondenten bij het uitvragen van de geholpen bekendheid ook foto's van de betreffende Werelderfgoederen kregen te zien. Bij de vervolgvragen kregen de respondenten alleen de naam van het betreffende Werelderfgoed te zien en niet de foto.

Leeswijzer rapportage

01

De data zijn gewogen op basis van de volgende achtergrondkenmerken: geslacht, leeftijd, en regio. De gebruikte ideaalcijfers zijn conform de Gouden Standaard van het CBS.

02

Het rapport is ingedeeld in drie delen die achtereenvolgens de resultaten laten zien van de doelgroepen: Nederlanders van 18 jaar en ouder, scholieren van 14 tot en met 17 jaar en kinderen van 9 tot en met 13 jaar.

03

Waar mogelijk is de data van de huidige meting voor alle doelgroepen vergeleken met de eerdere metingen in 2022, 2016 en 2014.

04

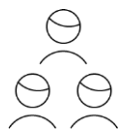
Verschillen in resultaten of tussen verschillende onderzoekjaren zijn alleen gerapporteerd als het significante verschillen betreft. Het betreft hier dus alleen verschillen die statistisch zijn getoetst.

Onderzoeksspecificaties

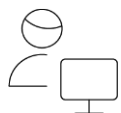
Doelgroepen

Het onderzoek richt zich op drie doelgroepen: Nederlanders van 18 jaar en ouder (n=3.726), scholieren van 14 tot en met 17 jaar (n=314) en kinderen van 9 tot en met 13 jaar (n=210), representatief op geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, regio, huishoudgrootte en sociale klasse.

Steekproefbron

De steekproefbron is getrokken uit ons NIPObase consumentenpanel. In dit panel zitten circa 100.000 Nederlanders waarvan alle actuele achtergrondkenmerken bekend zijn.

Respons

In totaal hebben n=3.726 respondenten aan het onderzoek deelgenomen. De respons was 89% onder de groep 18+, 89% onder de groep 14 t/m 18 jaar en 91% onder de groep 9 t/m 13 jaar.

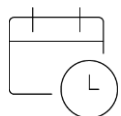
Online methode

Voor dit onderzoek is gebruikt gemaakt van een online vragenlijst (CAWI: computer assisted web interviewing). Respondenten ontvingen een e-mail met daarin informatie over het onderzoek en een link naar de online vragenlijst.

Vragenlijst

De vragenlijst van de één-meting heeft de basis gevormd, maar is elk onderzoekjaar geactualiseerd. NBTC heeft in samenspraak met Werelderfgoed Nederland en Verian de vragenlijst van 2025 aangepast. De gemiddelde invulduur bedroeg 9 minuten.

Veldwerkperiode

Het veldwerk heeft plaatsgevonden van 16 september 2025 tot en met 2 oktober 2025. Er is in de veldwerkperiode één keer een herinnering verstuurd.

Deel 1: Nederlanders van 18 jaar en ouder

1 Inzichten

Inzichten

INZICHT #1

De bekendheid van de term 'UNESCO Werelderfgoed' is zeer hoog: negen op de tien zijn bekend met de term (88%). Dat is ongeveer even hoog als in 2022 (90%). Wel is het zo dat maar de helft spontaan een Werelderfgoed (in Nederland of elders) kan noemen. Driekwart weet dat Nederland ook Werelderfgoed heeft (75%). Dat is minder dan in 2022 toen 81% wist dat Nederland Werelderfgoederen heeft. Het label van UNESCO Werelderfgoederen is slechts bij 1% van de Nederlanders bekend.

INZICHT #2

De Waddenzee (26%) en de Grachtengordel van Amsterdam (18%) zijn de twee Nederlandse Werelderfgoederen die het vaakst spontaan worden genoemd. Ook de geholpen bekendheid van de Waddenzee (77%) en de Grachtengordel van Amsterdam (71%) is hoger dan van de andere Werelderfgoederen, al is de bekendheid van de Grachtengordel van Amsterdam sinds 2022 met 5 procentpunten afgenomen. Droogmakerij De Beemster (16%), de Koloniën van Weldadigheid (15%) en Limes, Grens van het Romeinse Rijk (13%) zijn de minst bekende Werelderfgoederen.

INZICHT #3

Acht op de tien vinden het belangrijk dat de Werelderfgoederen behouden blijven en worden doorgegeven (82%). Eenzelfde groep vindt dat de Werelderfgoederen bijdragen aan een gedeelde geschiedenis en identiteit (82%). Ook vindt een ruime meerderheid het terecht dat de overheid de Werelderfgoederen (deels) ondersteunt (77%).

INZICHT #4

Mond-tot-mond reclame vormt de belangrijkste informatiebron op basis waarvan bezoekers besluiten om een Werelderfgoed te bezoeken (26%). Iets minder dan de helft van de bezoekers bezoekt het Werelderfgoed met hun partner (46%). Het belangrijkste motief voor een bezoek is het bekijken van mooie dingen (53%), een gezellig dagje uit (37%) of ontspanning (36%). Motieven om geen Werelderfgoed te bezoeken zijn met name het gebrek aan interesse (41%) of dat men onbekend is met de Werelderfgoederen (34%).

INZICHT #5

Bezoekers waarderen hun bezoek met gemiddeld een 7,8. De Waddenzee (8,2) en de Koloniën van Weldadigheid (8,2) krijgen de hoogste waardering. Droogmakerij De Beemster krijgt een zeer goede beoordeling op toegankelijkheid (8,5), welkom voelen (8,6) en duurzaamheid (8,1). Alle dertien Werelderfgoederen hebben een (zeer) hoge NPS-score, wat betekent dat een bezoek aan de Werelderfgoederen vaak wordt aanbevolen aan bekenden. De Waddenzee (44%), Willemstad, Curaçao (40%) en Molencomplex Kinderdijk-Elshout (40%) zouden Nederlanders het vaakst (nogmaals) willen bezoeken.

INZICHT #6

Lang nog niet iedereen is bekend met het feit dat het mogelijk is om vrijwilliger te worden bij een Werelderfgoed (81%). Ongeveer één op de tien heeft enige interesse om vrijwilliger te worden. Wie geen interesse heeft, noemt vooral tijdsgebrek als belangrijkste reden daarvoor.

2

Bekendheid Werelderfgoeden

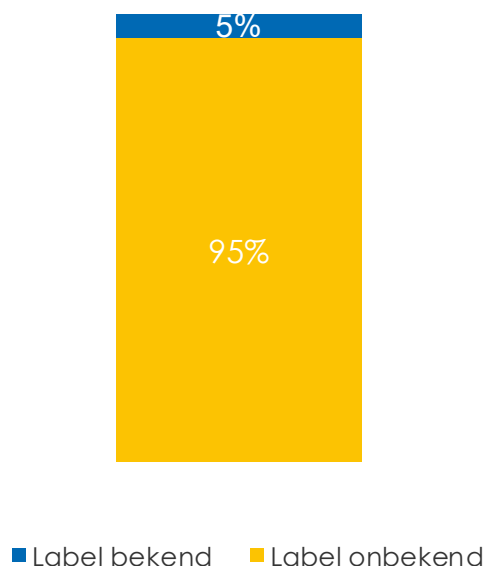
Het label **UNESCO Werelderfgoed** is bij zeer weinig Nederlanders bekend

Eén op de twintig Nederlanders van 18 jaar en ouder (5%) geeft aan het label te herkennen. Toch geven veel Nederlanders alsnog een verkeerd antwoord en denken dat het label staat voor een keurmerk, een duurzaamheids- of energielabel. Uiteindelijk weet 1% van de Nederlanders waar het label voor staat.

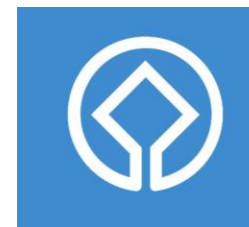
Bekendheid label

Leeftijdsverschillen

18- tot 34-jarigen (8%) en 35- tot 54-jarigen (7%) denken het label vaker te herkennen dan 55-plussers (2%).

Bekendheid label

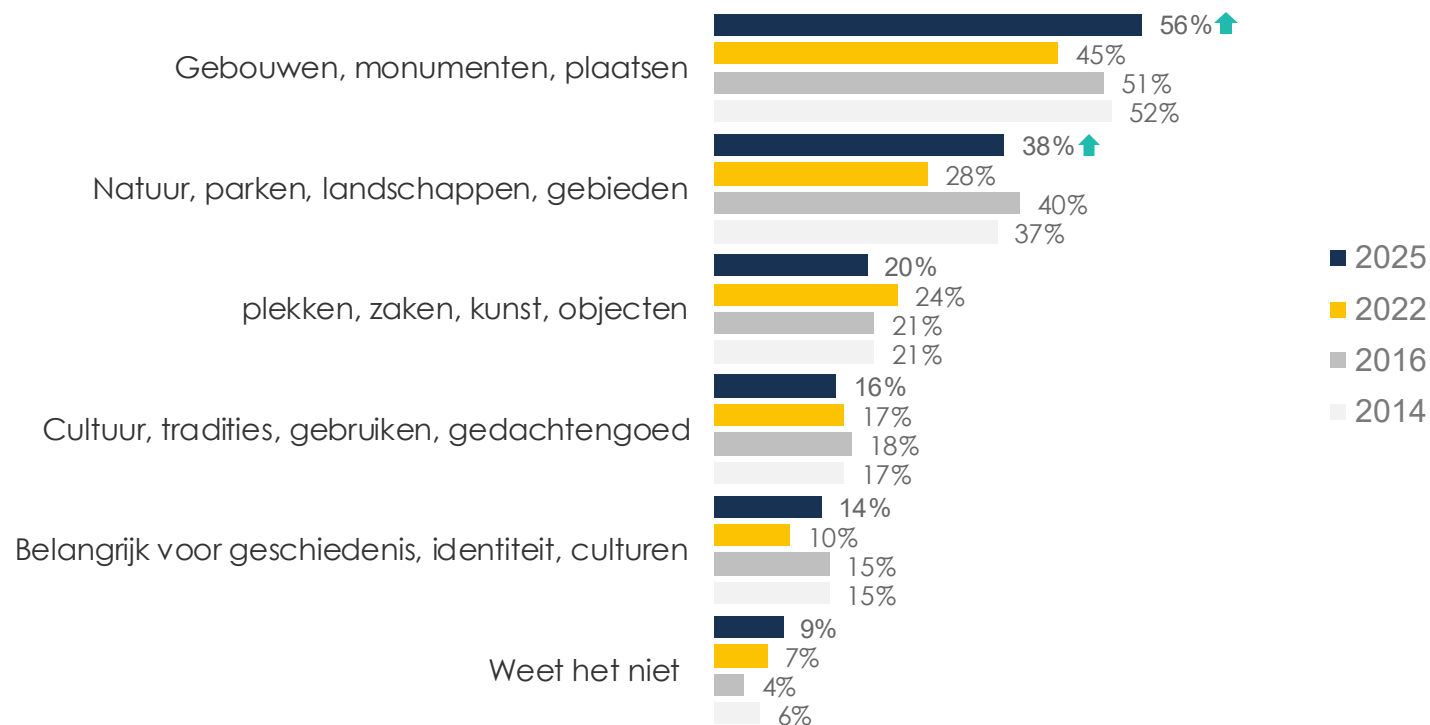
Op de open vraag waar het label voor staat geven mensen uiteenlopende antwoorden, variërend van 'boom' tot 'keurmerk' en 'iets met duurzaamheid'. Uiteindelijk geeft 1% van de Nederlanders het goede antwoord: Werelderfgoederen of UNESCO.

Vraag: Waar denkt u dat dit label voor staat? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

Primaire associaties met de term Werelderfgoed: Nederlanders hebben in toenemende mate een sterke associatie met gebouwen, monumenten en specifieke plaatsen

Uit de open antwoorden blijkt verder dat UNESCO Werelderfgoed in sterke mate wordt geassocieerd met natuur, parken, landschappen en specifieke gebieden (38%). De associatie met deze zaken is sinds 2022 significant toegenomen. Verder zijn er geen verschillen.

Wat is Werelderfgoed? (top-5 trend)

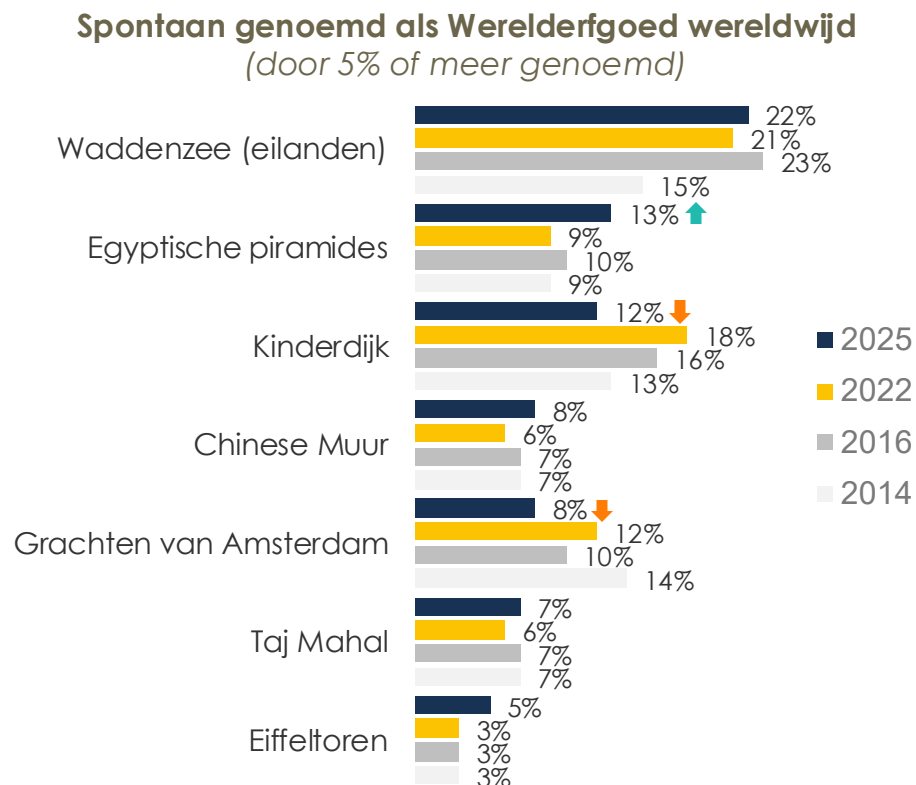

Open Vraag: Wat is volgens u UNESCO Werelderfgoed? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

Spontane bekendheid Werelderfgoederen wereldwijd: de Waddenzee, de Egyptische piramides en Molencomplex Kinderdijk-Elshout worden het vaakst spontaan genoemd

Respondenten konden zelf maximaal dertien Werelderfgoederen invullen. Ongeveer de helft (49%) van de respondenten wist minstens één locatie te noemen waarvan zij denken dat het een Werelderfgoed is. Ruim de helft van de Nederlanders van 18 jaar en ouder wist geen enkel Werelderfgoed te noemen (51%).

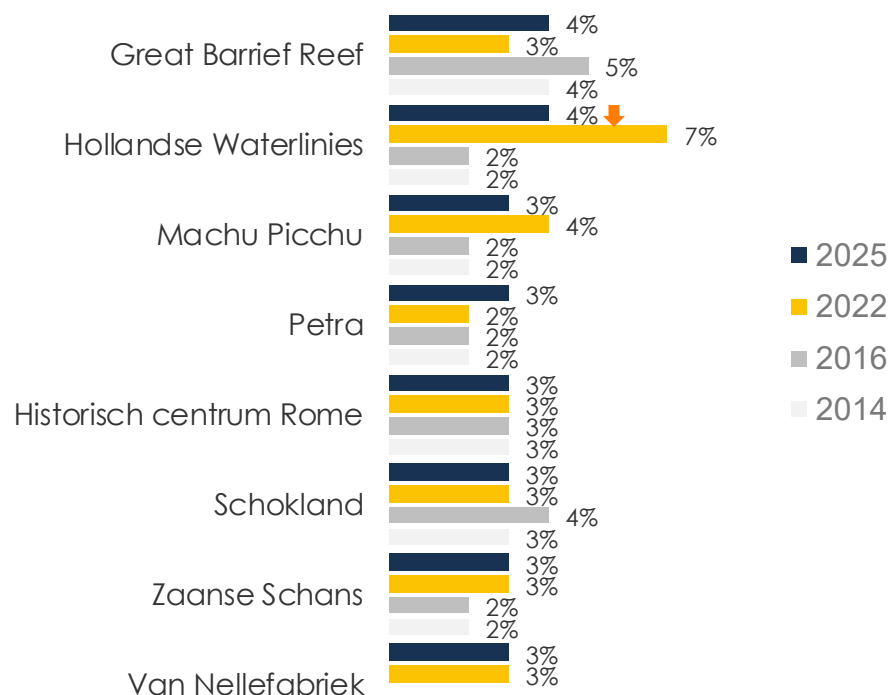
Vraag: Welke UNESCO Werelderfgoederen wereldwijd kunt u noemen? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

Spontane bekendheid Werelderfgoederen wereldwijd: bij Werelderfgoederen die minder vaak worden genoemd, zijn er geen significante verschillen ten opzichte van de vorige jaren

De Hollandse Waterlinies werden in 2022 nog door 7% genoemd. In 2025 is dat 4% (en dat is net geen significant verschil). In 2022 was er wel een significante stijging in de spontane bekendheid ten opzichte van de jaren daarvoor te zien.

Spontaan genoemd als Werelderfgoed wereldwijd
(door minder dan 5% genoemd)

Vraag: Welke UNESCO Werelderfgoederen wereldwijd kunt u noemen? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

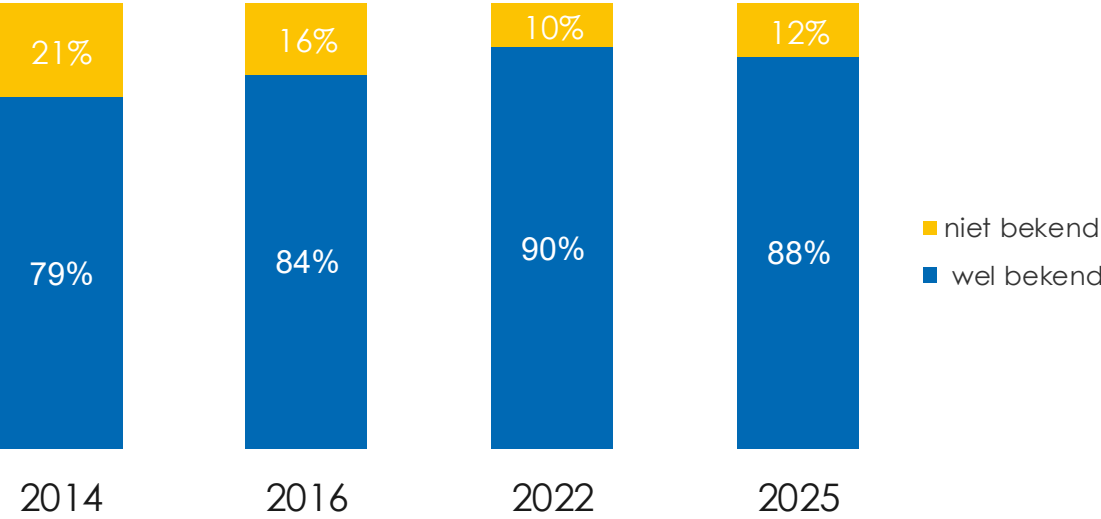
Bijna negen op de tien Nederlanders kennen de term Werelderfgoed, de **geholpen bekendheid** van de term is de afgelopen drie jaar niet verder gestegen

De stijging van de bekendheid van de term Werelderfgoed blijft hoog, maar stagneert sinds het jaar 2022 en is sindsdien niet significant veranderd. Ouderen zijn vaker bekend met de term dan (zie kader).

Bekendheid met de term Werelderfgoed

Leeftijd

Hoe hoger de leeftijd, hoe vaker men bekend is met de term UNESCO Werelderfgoed. Waar 80% van de 18- tot en met 34-jarigen hiermee bekend is, is de bekendheid onder 55-plussers 93%.

Vraag: Heeft u weleens gehoord van de term 'UNESCO Werelderfgoed'? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

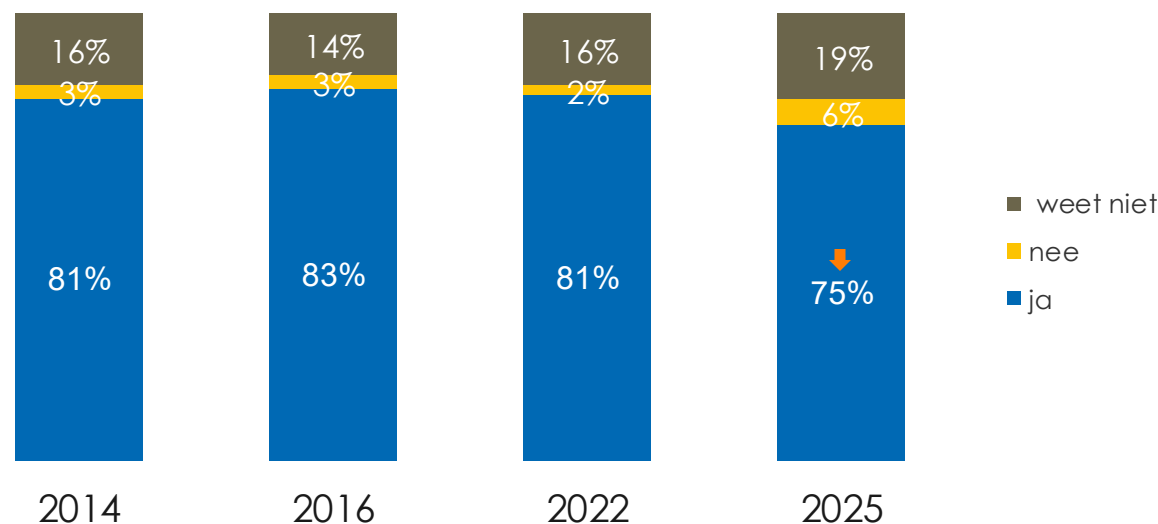
Een ruime meerderheid van de Nederlanders weet dat het **Koninkrijk der Nederlanden** Werelderfgoederen heeft, dit aantal is de afgelopen drie jaar gedaald

Hoewel een (ruime) meerderheid van de Nederlanders van 18 jaar en ouder weet dat Nederland Werelderfgoederen heeft, is dit aantal de afgelopen drie jaar gedaald van 81% in 2022 naar 75% in 2025.

Heeft het Koninkrijk der Nederlanden Werelderfgoederen?

Leeftijd

35- tot en met 54-jarigen weten vaker dan de twee andere leeftijdsgroepen dat Nederland Werelderfgoederen heeft (78%). Onder jongeren (18 tot en met 34 jaar) en 50-plussers is dat lager (respectievelijk 71% en 75%). In vergelijking met voorgaande jaren is de kennis onder de groep scholieren gedaald. In 2022 wist 82% nog dat Nederland Werelderfgoederen had, nu is dat 78%.

Vraag: Denkt u dat het Koninkrijk der Nederlanden ook Werelderfgoederen heeft? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

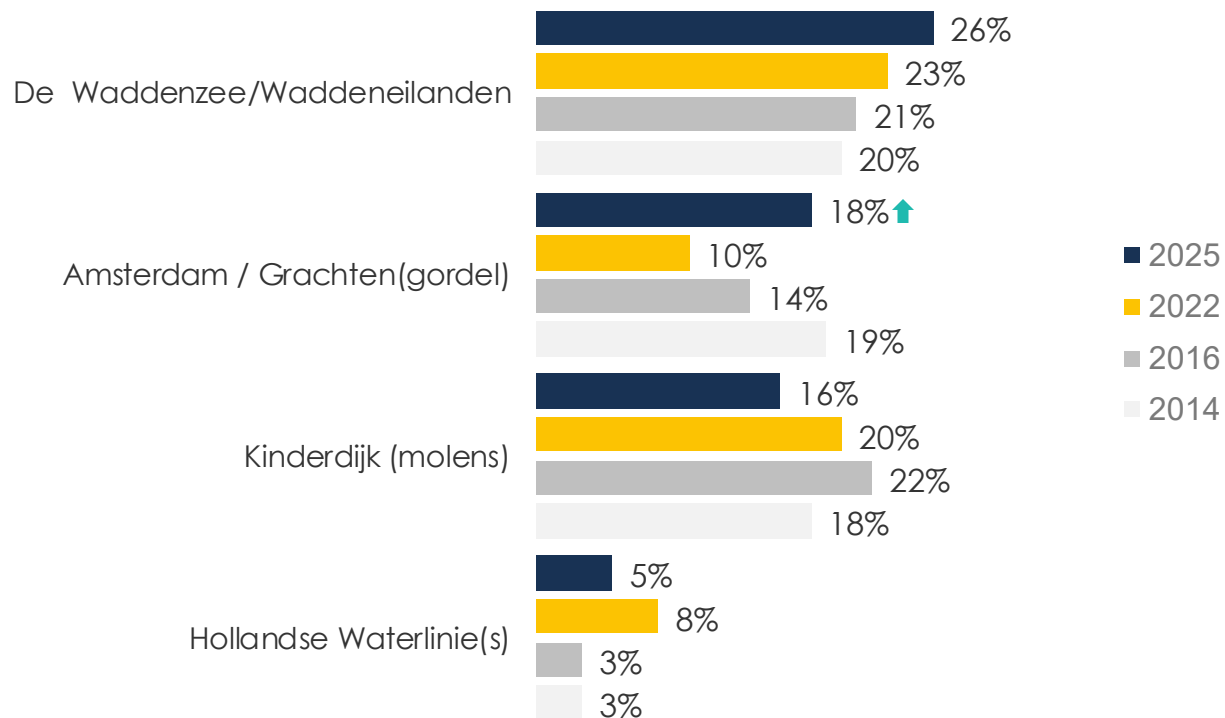
Spontane bekendheid Werelderfgoederen in Nederland: de Waddenzee blijft - net als voorgaande jaren - het meest bekende Nederlandse Werelderfgoed

De Grachtengordel van Amsterdam (18%) wordt vaker spontaan genoemd in vergelijking met voorgaande jaren en is onder de Nederlandse bevolking ongeveer even bekend als het Molencomplex Kinderdijk-Elshout (16%).

Spontaan genoemd als Werelderfgoed in Nederland (door 5% of meer genoemd)

Gebruikte termen

Bij de open antwoorden valt op dat veel Nederlanders vaak de 'grachten van of in Amsterdam' noemen, maar in de meeste gevallen dit *niet* doen in combinatie met het woord 'gordel'. Bij de Waddenzee noemen veel Nederlanders de 'Wadeneilanden'. Het Molencomplex Kinderdijk-Elshout in Zuid-Holland wordt in de open antwoorden vaak 'Kinderdijk' genoemd.

Vraag: Welke UNESCO Werelderfgoederen in het Koninkrijk der Nederlanden kunt u noemen? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

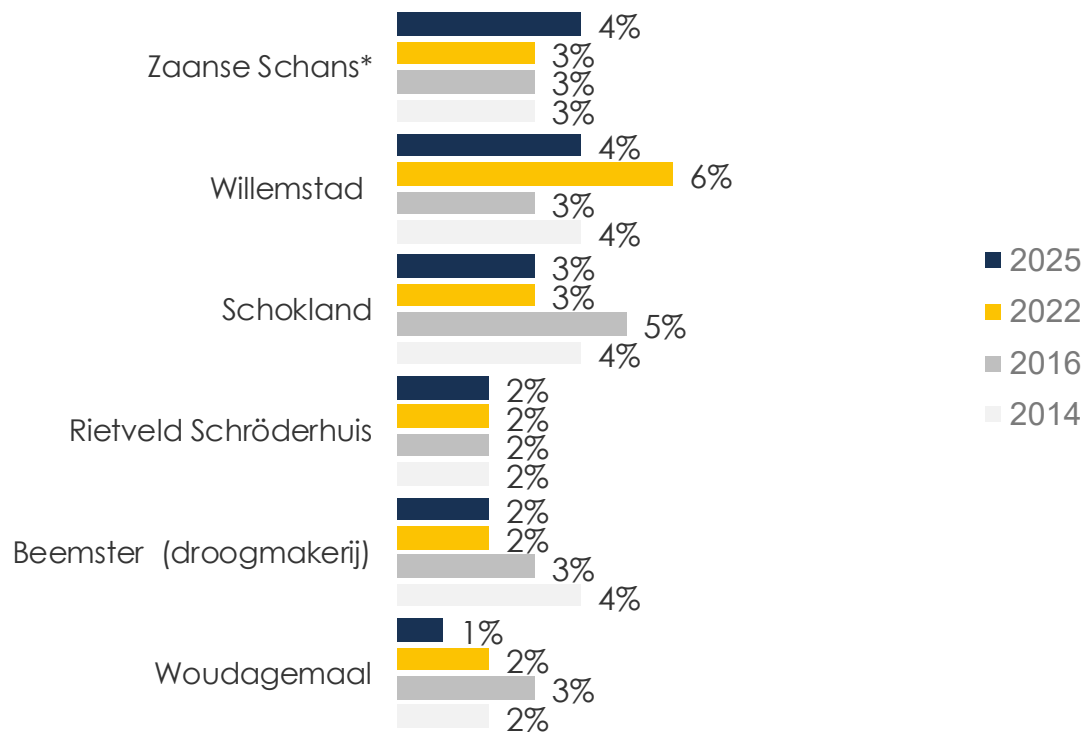
Spontane bekendheid Werelderfgoederen in Nederland: bij de Werelderfgoederen die minder vaak worden genoemd, zijn er weinig veranderingen te zien

De spontane bekendheid door de jaren heen is redelijk stabiel. Drie Nederlandse Werelderfgoederen (de Koloniën van Weldadigheid, Limes, Grens van het Romeinse Rijk en het Eise Eisinga Planetarium) worden in 2025 voor het eerst genoemd (zie kader).

Spontaan genoemd als Werelderfgoed in Nederland
(door minder dan 5% genoemd)

Voor het eerst genoemd in 2025

De Koloniën van Weldadigheid (1%), Limes, Grens van het Romeinse Rijk (1%) en het Eise Eisinga Planetarium (3%) worden door een klein gedeelte van de Nederlanders van 18 jaar en ouder voor het eerst spontaan genoemd in 2025. Omdat deze Werelderfgoederen niet in de voorgaande jaren werden genoemd, zijn deze twee werelderfgoederen niet in de trendgrafiek opgenomen.

* De Zaanse Schans is geen Werelderfgoed

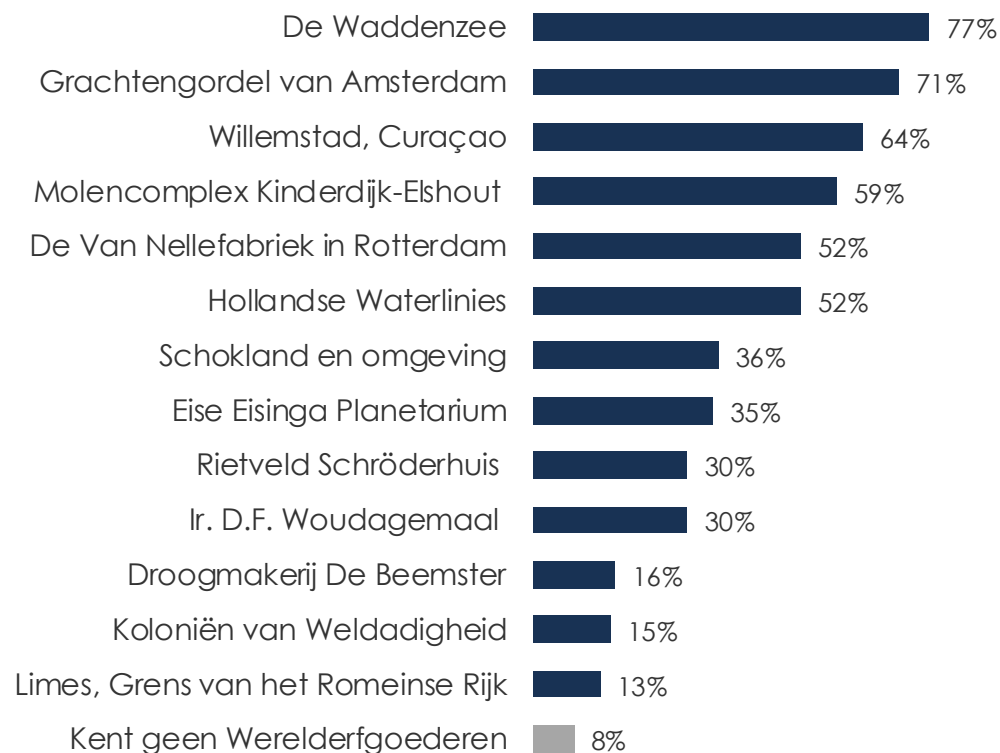
Vraag: Welke UNESCO Werelderfgoederen in het Koninkrijk der Nederlanden kunt u noemen? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

▲ = significante stijging ▼ = significante daling t.o.v. 2022

Geholpen bekendheid: De Waddenzee, de Grachtengordel van Amsterdam en Willemstad, Curaçao zijn de meest bekende Nederlandse Werelderfgoederen

De drie meest bekende Werelderfgoederen waren ook bij de voorgaande onderzoeken het best bekend onder de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder (zie volgende slides). Bijna één op de tien Nederlanders geeft aan geen van deze plekken of gebieden te kennen (8%).

Geholpen bekendheid Werelderfgoederen

Leeftijd

De geholpen bekendheid van bijna alle Werelderfgoederen ligt hoger onder de groep 55-plussers.

Vraag: Kunt u aangeven van welke plekken of gebieden u weleens heeft gehoord? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

Geholpen bekendheid per provincie: in de provincies zonder Werelderfgoed is de geholpen bekendheid van bijna alle Werelderfgoederen significant lager dan in de rest van Nederland

Dat is vooral in Limburg te zien: 10 van de 13 Werelderfgoederen hebben een significant lagere bekendheid dan het totaal. Over het algemeen is de bekendheid van het Werelderfgoed het hoogst in de provincie(s) waarin het Werelderfgoed staat. Alleen de Hollandse Waterlinies zijn in enkele provincies min of meer even bekend als in Zuid-Holland.

Geholpen bekendheid Werelderfgoederen per provincie

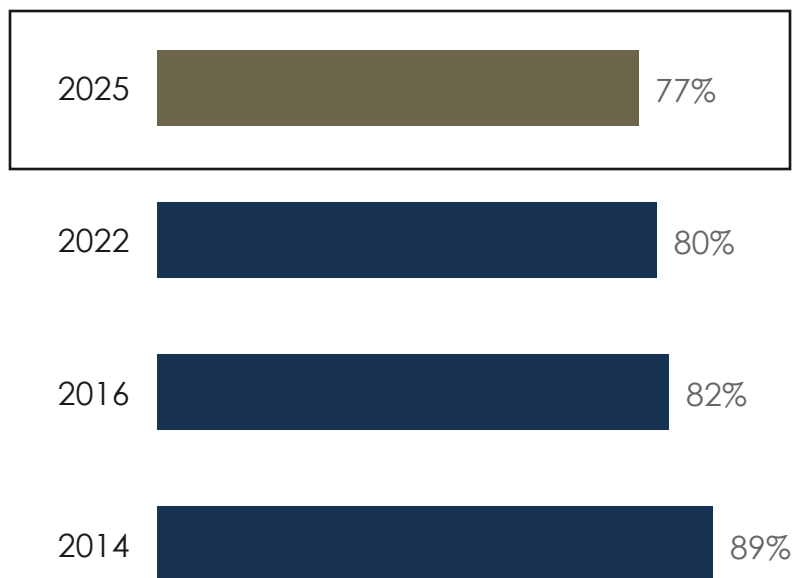
	Totaal NL	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Flevoland	Noord-Brabant	Limburg
De Waddenzee	77%	77%	74%	72%	80%	81%	82%	78%	76%	70%	74%	77%	73%
Grachtengordel van Amsterdam	71%	60%	58%	57%	70%	76%	79%	81%	68%	69%	73%	71%	66%
Willemstad, Curaçao	64%	61%	50%	56%	61%	68%	66%	65%	65%	60%	62%	66%	60%
Molencomplex Kinderdijk-Elshout	59%	49%	46%	51%	58%	61%	65%	52%	72%	53%	50%	60%	38%
Hollandse Waterlinies	52%	38%	44%	39%	48%	62%	69%	62%	49%	42%	53%	53%	33%
De Van Nellefabriek	52%	40%	30%	36%	46%	48%	50%	45%	77%	48%	40%	50%	31%
Schokland en omgeving	36%	39%	56%	37%	46%	38%	43%	38%	30%	22%	79%	25%	20%
Eise Eisinga Planetarium	35%	47%	70%	37%	38%	37%	39%	40%	32%	25%	31%	30%	17%
Ir. D.F. Woudagemaal	30%	50%	82%	36%	39%	28%	34%	30%	26%	21%	35%	24%	15%
Rietveld Schröderhuis	30%	21%	19%	24%	29%	34%	63%	33%	27%	21%	27%	28%	21%
Droogmakerij De Beemster	16%	12%	8%	16%	12%	14%	18%	31%	15%	11%	13%	11%	6%
Koloniën van Weldadigheid	15%	31%	38%	46%	24%	15%	17%	13%	12%	4%	15%	9%	6%
Limes, Grens van het Romeinse Rijk	13%	8%	10%	7%	9%	19%	32%	9%	20%	4%	8%	7%	4%
Kent geen Werelderfgoederen	8%	10%	7%	17%	6%	6%	7%	7%	6%	11%	8%	8%	13%

Vraag: Kunt u aangeven van welke plekken of gebieden u weleens heeft gehoord? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

Groen = significant hoger dan het totaal
Rood = significant lager dan het totaal

Geholpen bekendheid: de naamsbekendheid van de Grachtengordel van Amsterdam is sinds 2022 afgenomen

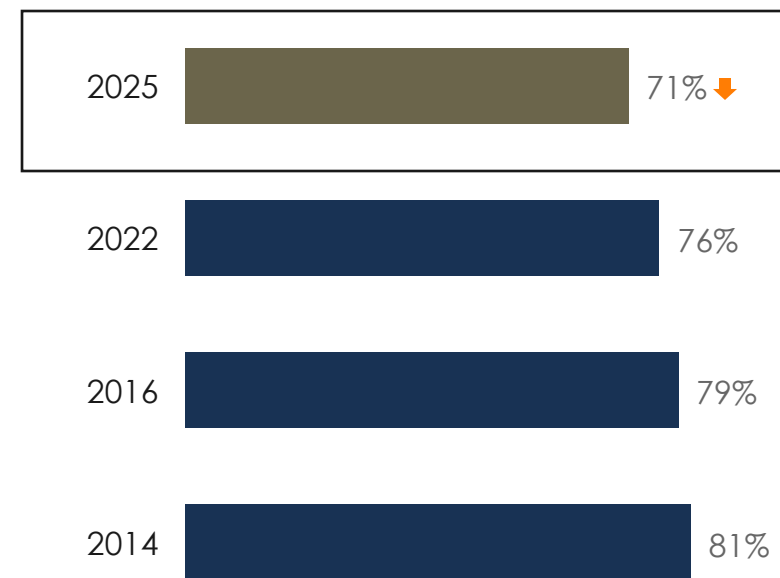
De Waddenzee

Leeftijd (over het jaar 2025)

Geen leeftijdsverschillen in naamsbekendheid.

Grachtengordel van Amsterdam

Leeftijd (over het jaar 2025)

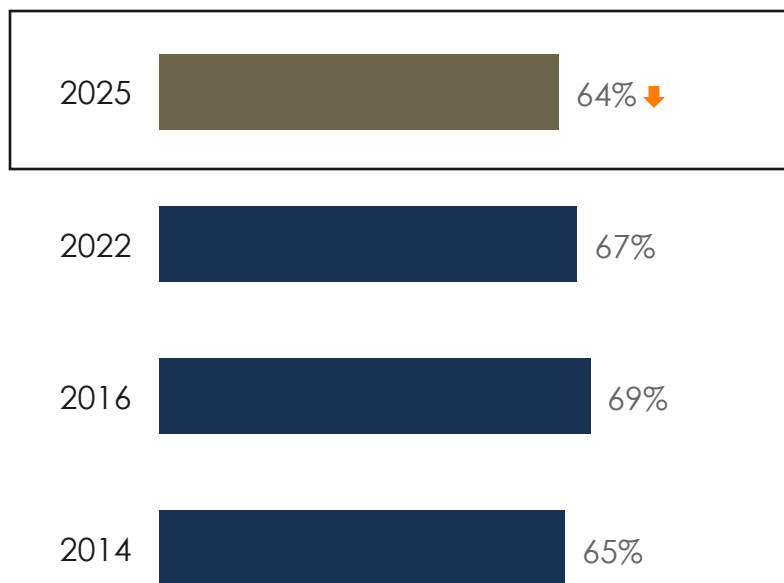
Geen leeftijdsverschillen in naamsbekendheid.

Vraag: Kunt u aangeven van welke plekken of gebieden u weleens heeft gehoord? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

Geholpen bekendheid: de naamsbekendheid van Willemstad, Curaçao en Molencomplex Kinderdijk-Elshout is ten opzichte van 2022 afgenomen

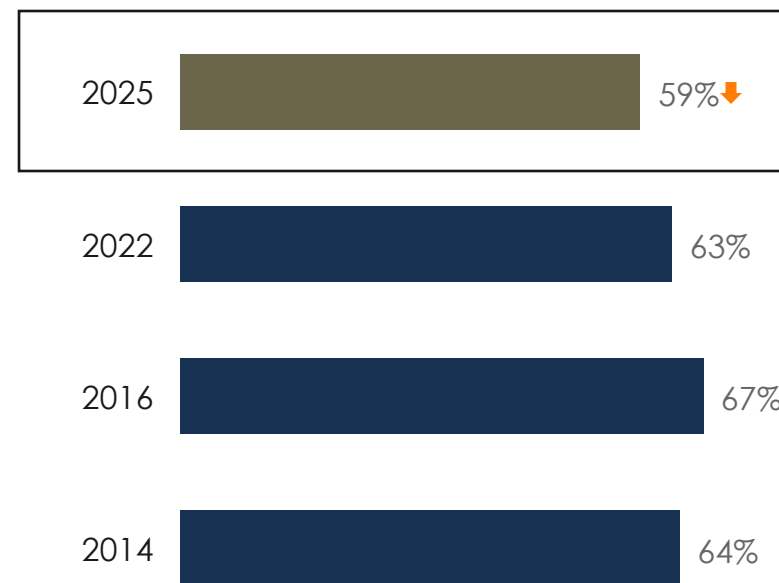
Willemstad, Curaçao

Leeftijd (over het jaar 2025)

Geen leeftijdsverschillen in naamsbekendheid.

Molencomplex Kinderdijk-Elshout

Leeftijd (over het jaar 2025)

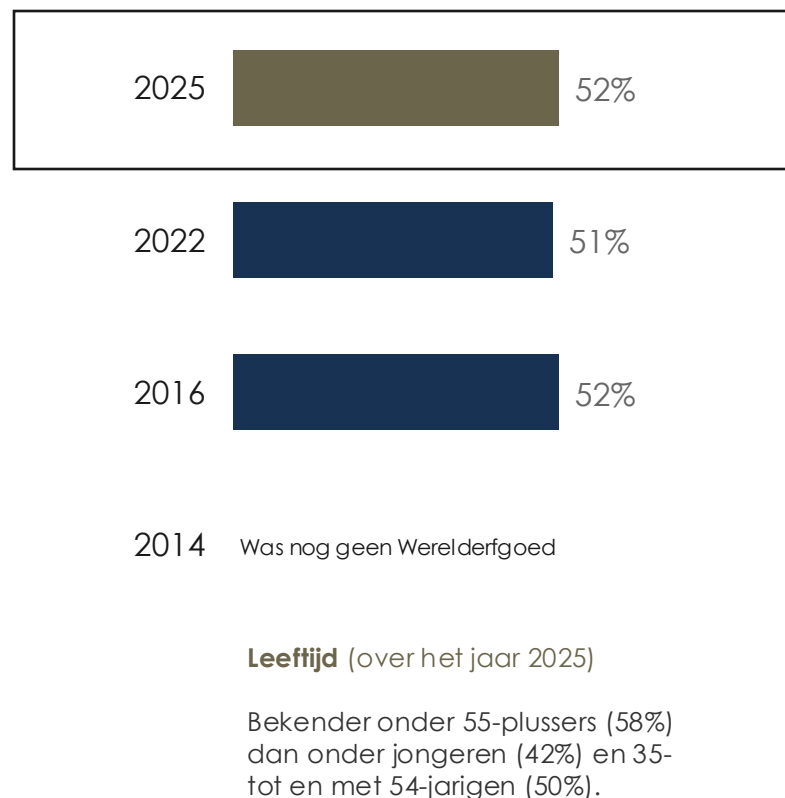
Bekender onder 55-plussers (67%) dan onder jongeren (50%) en 35-tot en met 54-jarigen (53%).

Vraag: Kunt u aangeven van welke plekken of gebieden u weleens heeft gehoord? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

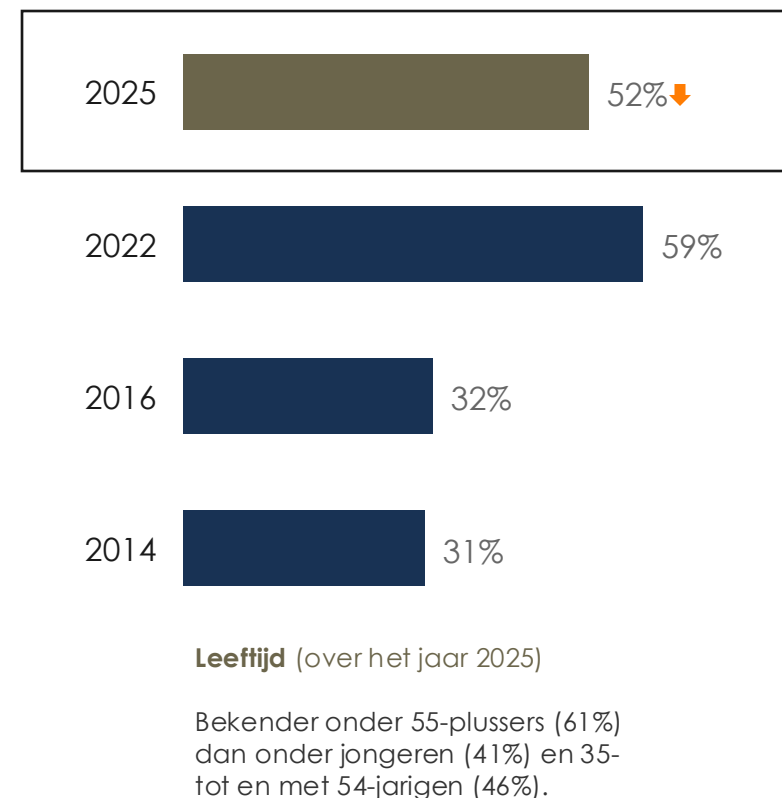
↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

Geholpen bekendheid: de naamsbekendheid van de Van Nellefabriek is sinds 2016 gelijk gebleven, die van de Hollandse Waterlinies is na een forse stijging in 2022 weer wat afgenomen

De Van Nellefabriek

Hollandse Waterlinies

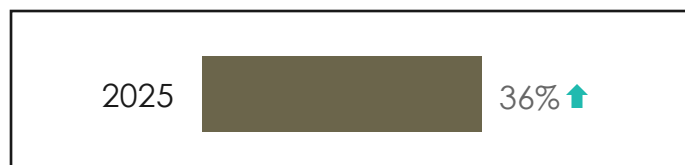

Vraag: Kunt u aangeven van welke plekken of gebieden u weleens heeft gehoord? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

Geholpen bekendheid: de naamsbekend van Schokland en omgeving is de afgelopen jaren toegenomen, die van het Rietveld Schröderhuis is gelijk gebleven

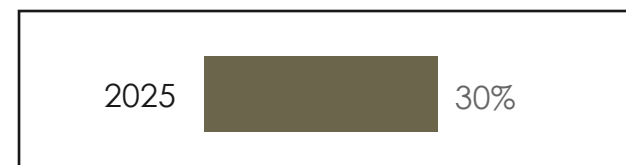
Schokland en omgeving

Leeftijd (over het jaar 2025)

Bekender onder 55-plussers (47%)
dan onder jongeren (20%) en 35-
tot en met 54-jarigen (30%).

Rietveld Schröderhuis

Leeftijd (over het jaar 2025)

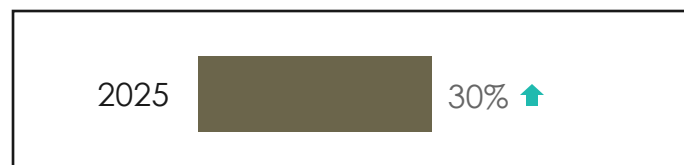
Bekender onder 55-plussers (36%)
dan onder jongeren (26%) en 35-
tot en met 54-jarigen (25%).

Vraag: Kunt u aangeven van welke plekken of gebieden u weleens heeft gehoord? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

Geholpen bekendheid: de naamsbekendheid van het Ir. D. F. Woudagemaal is toegenomen, die van Droogmakerij De Beemster blijft gelijk

Ir. D.F. Woudagemaal

2022 26%

2016 27%

2014 28%

Leeftijd (over het jaar 2025)

Bekender onder 55-plussers (43%)
dan onder jongeren (18%) en 35-
tot en met 54-jarigen (21%).

Droogmakerij De Beemster

2022 16%

2016 21%

2014 20%

Leeftijd (over het jaar 2025)

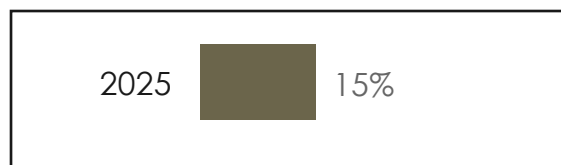
Bekender onder 55-plussers (22%)
dan onder jongeren (9%) en 35- tot
en met 54-jarigen (11%).

Vraag: Kunt u aangeven van welke plekken of gebieden u weleens heeft gehoord? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

Geholpen bekendheid: de naamsbekendheid van de Koloniën van Weldadigheid en de Limes, Grens van het Romeinse Rijk zijn de afgelopen jaren gelijk gebleven

Koloniën van Weldadigheid

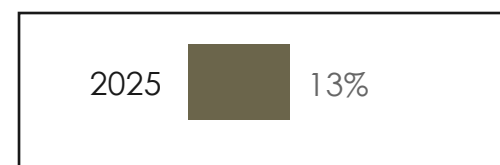
2016 Was nog geen Werelderfgoed

2014 Was nog geen Werelderfgoed

Leeftijd (over het jaar 2025)

Bekender onder 55-plussers (21%) dan onder jongeren (8%) en 35- tot en met 54-jarigen (12%).

Limes, Grens van het Romeinse Rijk

2016 Was nog geen Werelderfgoed

2014 Was nog geen Werelderfgoed

Leeftijd (over het jaar 2025)

Geen leeftijdsverschillen.

Vraag: Kunt u aangeven van welke plekken of gebieden u weleens heeft gehoord? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

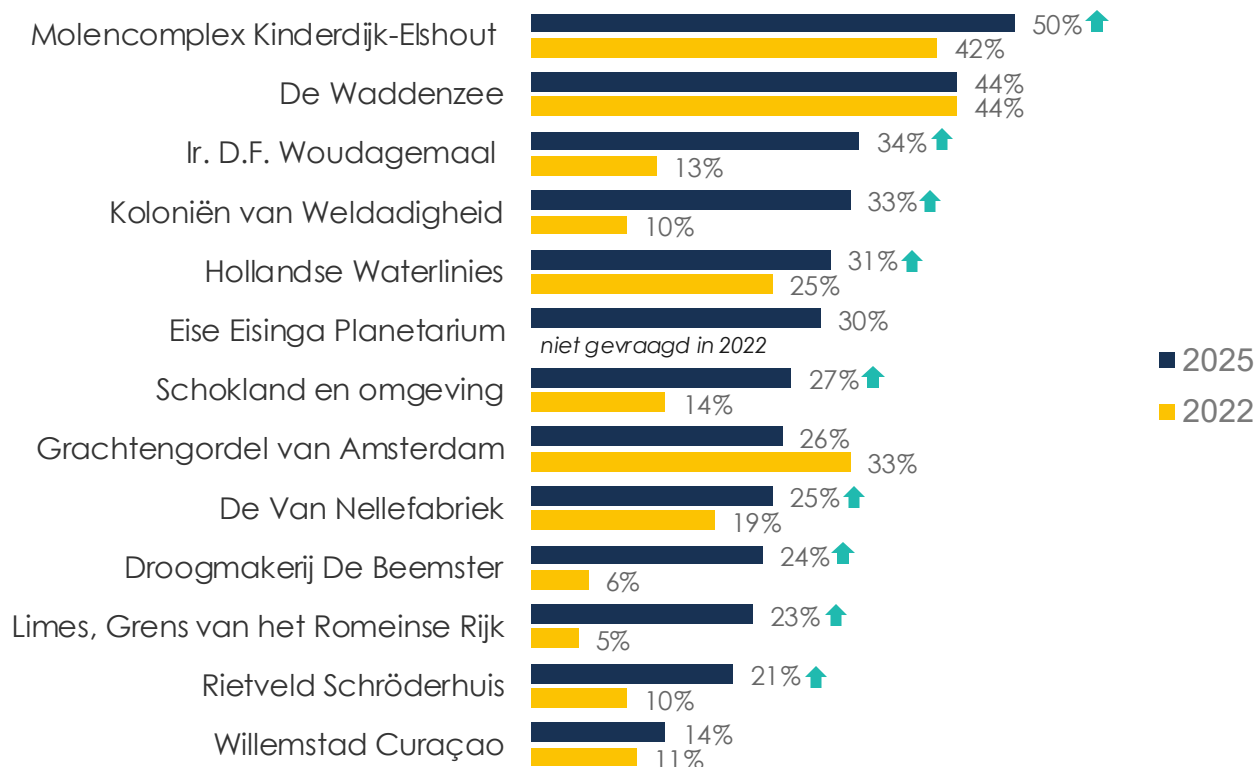
Bekend dat het Werelderfgoederen zijn: de bekendheid van de meeste Nederlandse Werelderfgoederen is de afgelopen drie jaar toegenomen

Steeds meer Nederlanders weten dat de voorgelegde Werelderfgoederen ook daadwerkelijk Werelderfgoederen zijn. Alleen de bekendheid van het Werelderfgoed Willemstad, Curaçao en de Waddenzee zijn niet toegenomen.

Bekend met het feit dat het Werelderfgoederen zijn

Leeftijd

Twee keer zoveel ouderen (55-plus) als jongeren zijn bekend met het feit dat de Limes, Grens van het Romeinse Rijk Werelderfgoed is. Bij 26% van de 55-plussers is dat bekend, tegenover 13% van de jongeren (18- tot 34-jarigen). Er zijn verder geen leeftijdsverschillen.

Vraag: Van welke gebouwen, plekken of gebieden wist u, voorafgaand aan deze vragenlijst, dat dit een Werelderfgoed in Koninkrijk der Nederlanden is? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.455; gevraagd aan respondenten die minimaal een Werelderfgoed kennen)

↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

Bekend dat het Werelderfgoederen zijn per provincie: in de eigen provincie is de bekendheid bijna altijd hoger dan in de rest van Nederland

Uitzondering is Willemstad in Curaçao. Dit is het enige Werelderfgoed waarvan de bekendheid als Werelderfgoed in alle provincie – op Zeeland na – even bekend is.

Bekend met het feit dat het Werelderfgoederen zijn (per provincie)

	Totaal NL	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Flevoland	Noord-Brabant	Limburg
Molencomplex Kinderdijk-Elshout	50%	40%	37%	46%	46%	52%	53%	43%	55%	56%	36%	50%	48%
De Waddenzee	44%	67%	73%	55%	46%	49%	41%	46%	39%	30%	45%	43%	36%
Ir. D.F. Woudagemaal	34%	35%	50%	47%	39%	28%	36%	27%	31%	39%	29%	31%	36%
Koloniën van Weldadigheid	33%	41%	38%	53%	33%	30%	33%	29%	27%	33%	22%	30%	35%
Hollandse Waterlinies	31%	18%	30%	31%	28%	32%	32%	38%	28%	10%	31%	28%	38%
Eise Eisinga Planetarium	30%	23%	47%	23%	30%	24%	30%	34%	28%	33%	25%	27%	34%
Schokland en omgeving	27%	29%	30%	28%	42%	25%	30%	22%	21%	20%	43%	21%	21%
Grachtengordel van Amsterdam	26%	12%	19%	23%	28%	25%	20%	39%	24%	13%	23%	22%	26%
De Van Nellefabriek	25%	10%	13%	22%	27%	21%	27%	16%	34%	15%	26%	17%	22%
Droogmakerij De Beemster	24%	25%	16%	23%	12%	23%	25%	33%	15%	6%	22%	22%	36%
Limes, Grens van het Romeinse Rijk	23%	13%	16%	0%	23%	32%	16%	22%	27%	31%	21%	16%	13%
Rietveld Schröderhuis	21%	18%	9%	18%	20%	23%	28%	21%	16%	9%	17%	24%	27%
Willemstad, Curaçao	14%	18%	10%	11%	16%	16%	10%	14%	14%	6%	15%	17%	18%

Vraag: Van welke gebouwen, plekken of gebieden wist u, voorafgaand aan deze vragenlijst, dat dit een Werelderfgoed in Koninkrijk der Nederlanden is? Groen = significant hoger dan het totaal
(Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.455) Rood = significant lager dan het totaal

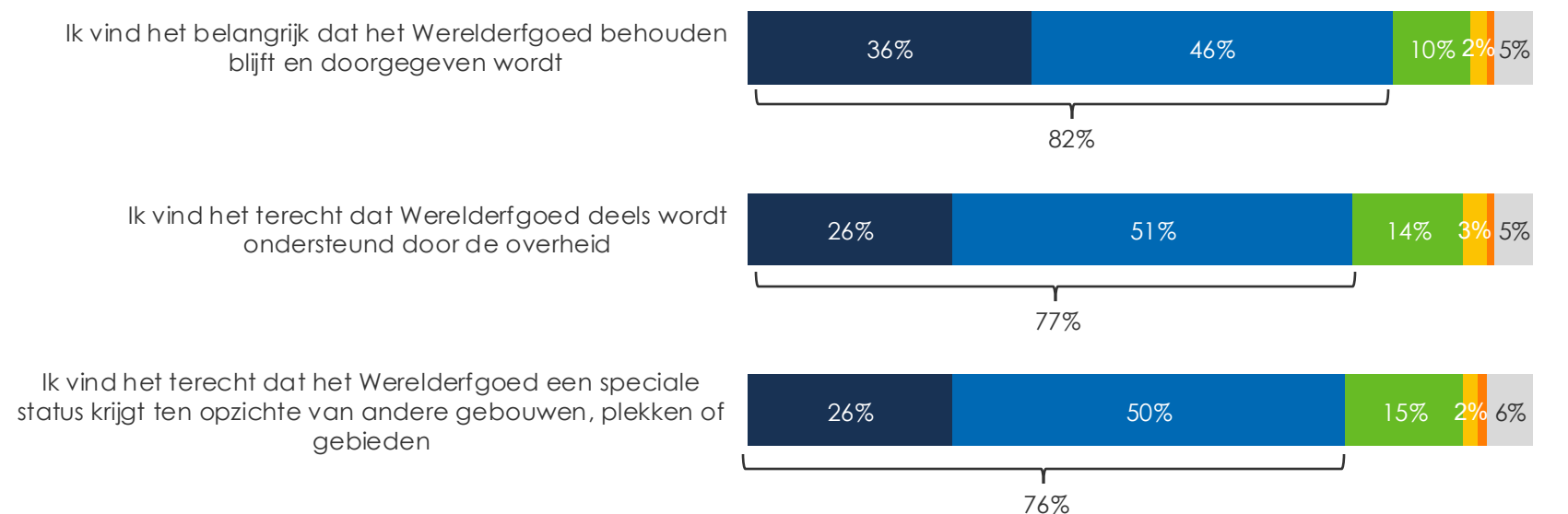
3 Invloed en draagvlak

Draagvlak: als het gaat om ondersteuning, het hebben van een aparte status en het doorgeven van de Werelderfgoederen, dan is er een (zeer) groot draagvlak onder de Nederlandse bevolking

Het grootste draagvlak is er voor het belang van het behouden en doorgeven van de Werelderfgoederen (82%). Ook als het gaat over ondersteuning door de overheid (77%) en het geven van een aparte status aan de Werelderfgoederen is er een groot draagvlak onder de Nederlandse bevolking (76%).

Draagvlak Werelderfgoederen

Leeftijd

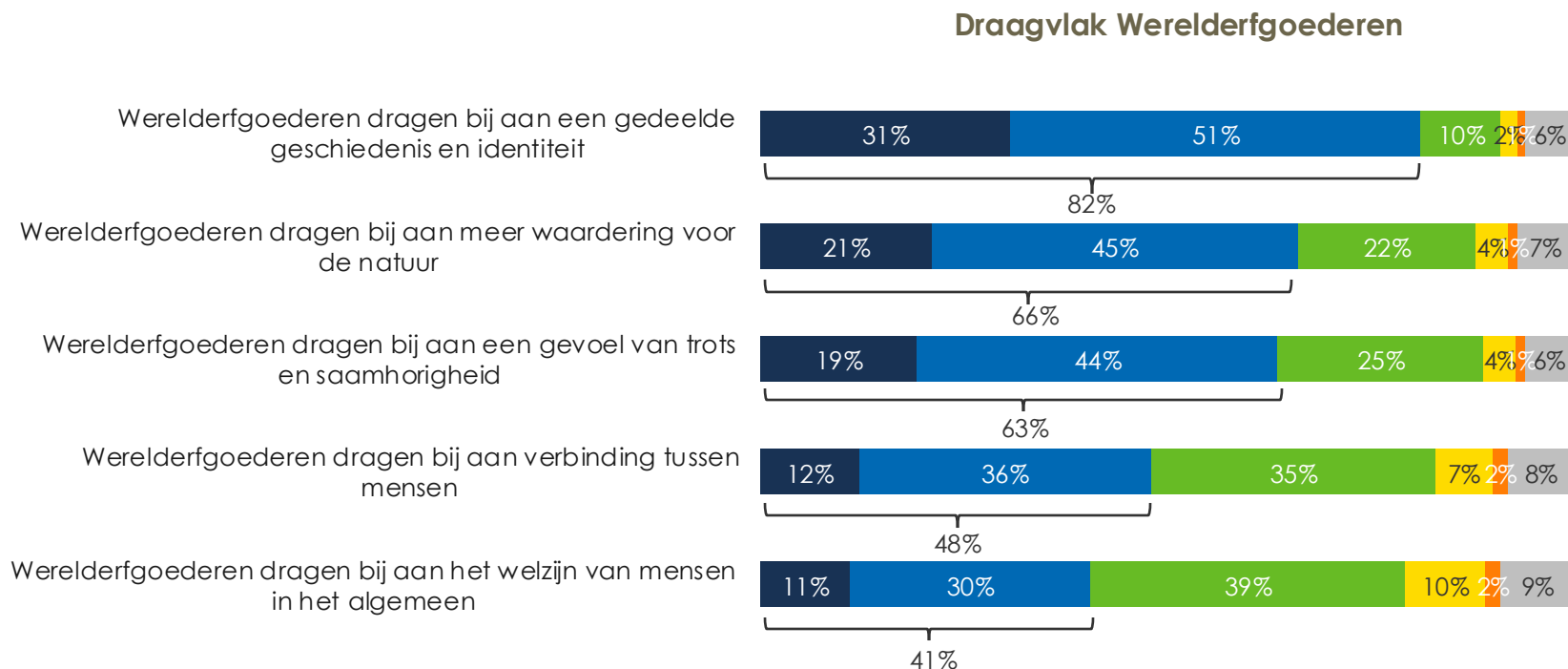
55-plussers zijn het vaker dan scholieren (helemaal) eens dat het Werelderfgoed behouden blijft en wordt doorgegeven (86% van de 55-plussers vs. 79% van de 18 tot en met 34-jarigen). Naar provincie zijn er geen significante verschillen.

■ Helemaal mee eens ■ Mee eens ■ Niet mee eens of oneens ■ Mee oneens ■ Helemaal mee oneens ■ Ik weet het niet

Vraag: Kunt u aangeven in welke mate u het eens of oneens bent met de volgende stellingen? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

Bijdragen: volgens een ruime meerderheid van de Nederlanders dragen Werelderfgoederen vooral bij aan een gedeelde geschiedenis en identiteit

Daarnaast vinden veel Nederlanders dat Werelderfgoederen bijdragen aan meer waardering voor de natuur (66%), aan een gevoel van trots en saamhorigheid (63%). Minder Nederlanders vinden dat Werelderfgoederen bijdragen aan verbinding (48%) of aan het welzijn van mensen in het algemeen (41%).

Leeftijd

55-plussers zijn het vaker dan jongeren (helemaal) eens dat Werelderfgoederen bijdragen aan het welzijn van mensen in het algemeen (43% van de 55-plussers vs. 37% onder scholieren). Naar provincie zijn er geen significante verschillen.

■ Helemaal mee eens ■ Mee eens ■ Niet mee eens of oneens ■ Mee oneens ■ Helemaal mee oneens ■ Ik weet het niet

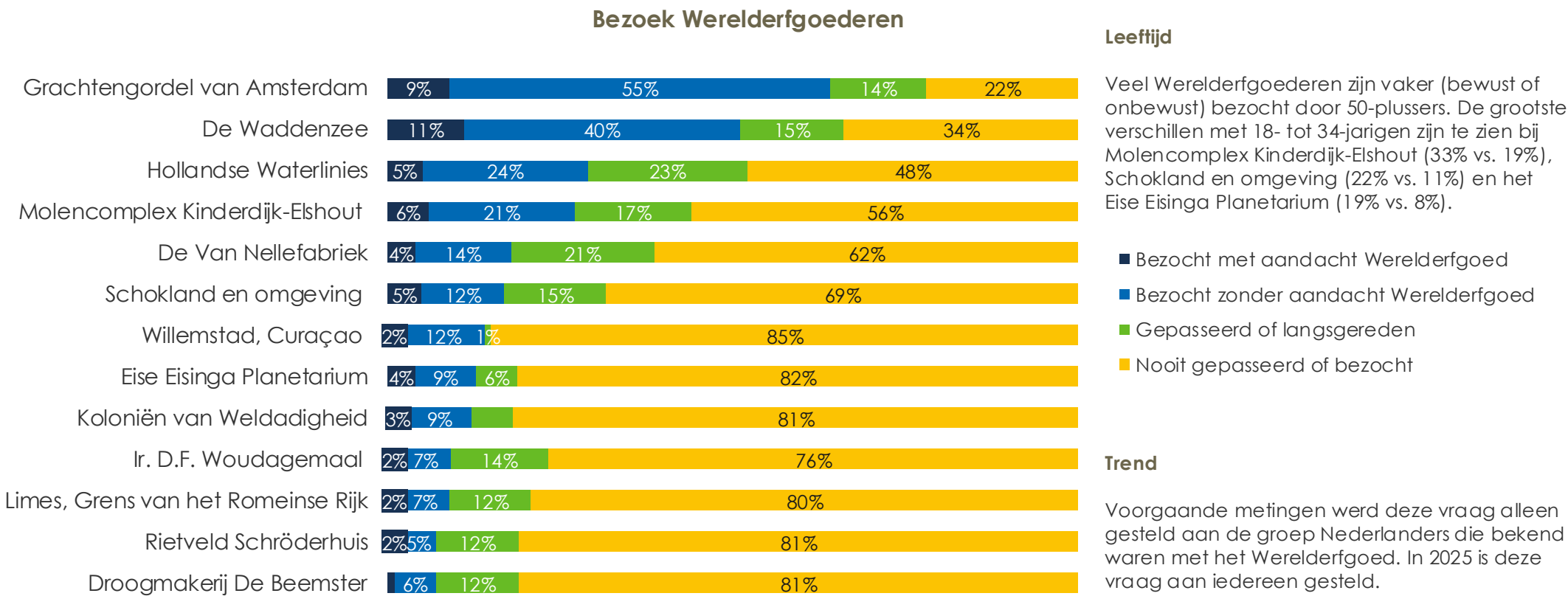
Vraag: Kunt u aangeven in welke mate u het eens of oneens bent met de volgende stellingen? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

4 Bezoekers Werelderfgoederen

Bezoek en passeren Werelderfgoederen: de Waddenzee en de Grachtengordel van Amsterdam zijn de best bezochte Werelderfgoederen in Nederland

Verder valt op dat veel bezoekers tijdens hun bezoek geen aandacht besteden aan het feit dat het Werelderfgoederen zijn.

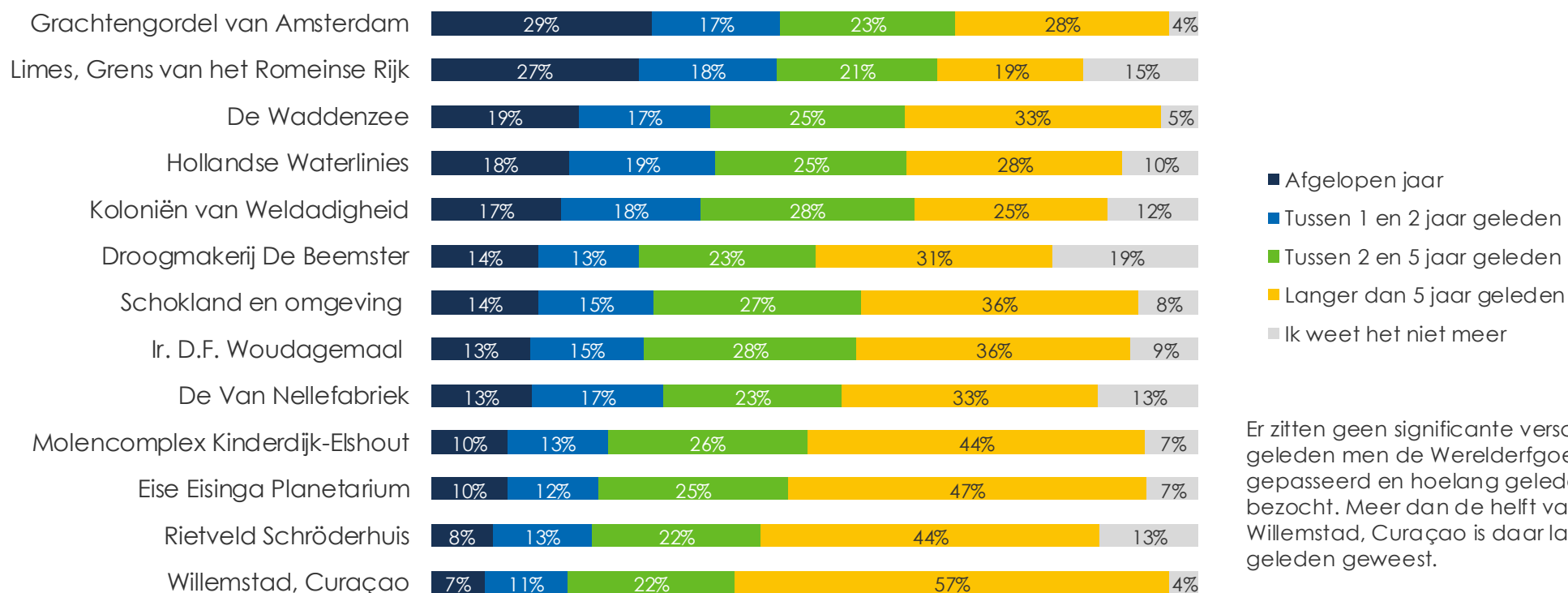

Vraag: Als het gaat om het bezoeken van Werelderfgoederen in het Koninkrijk der Nederlanden, wat is dan op u van toepassing? (Basis: Nederlanders 18-plus; n=3.726)

Bezoeken: de Grachtengordel van Amsterdam en Limes, Grens van het Romeinse Rijk werden relatief vaak het afgelopen jaar bezocht

Bezoekers van het Werelderfgoed Willemstad, Curaçao hebben dat relatief vaak langer dan vijf jaar geleden gedaan.

Wanneer zijn de Werelderfgoederen bezoekt?

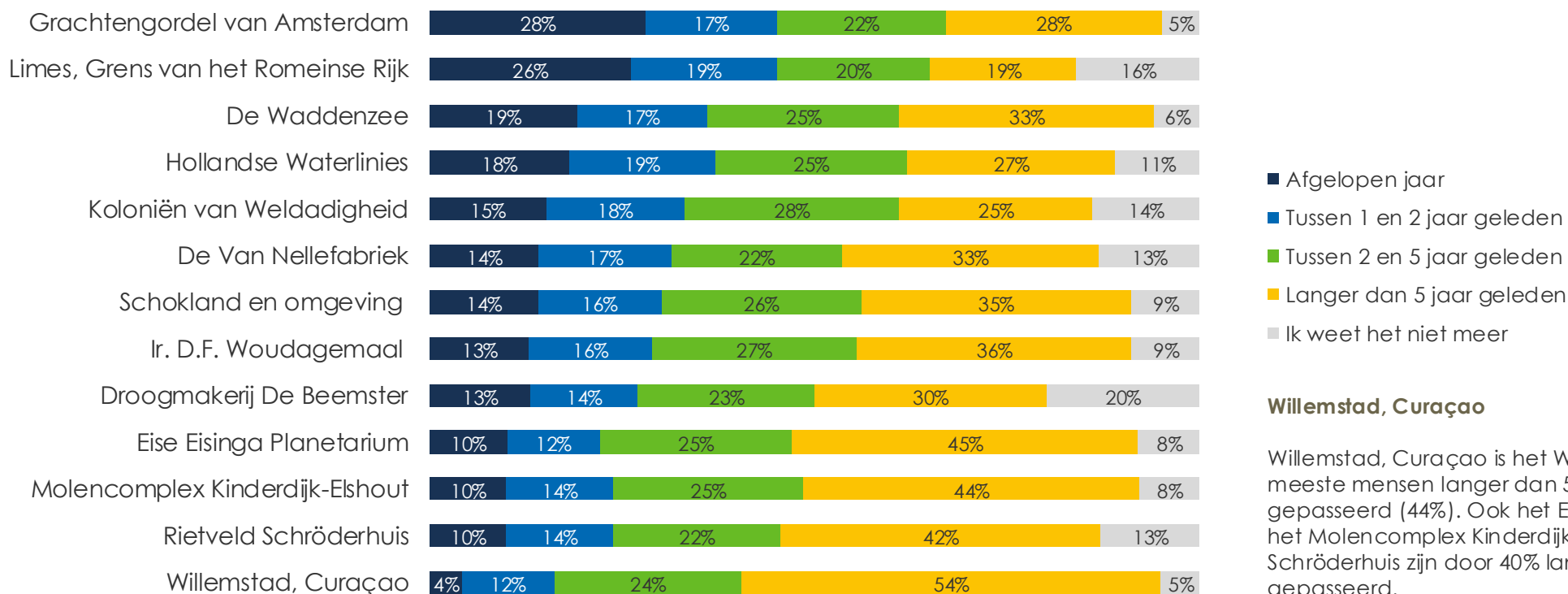
Er zitten geen significante verschillen tussen hoelang geleden men de Werelderfgoederen heeft gepasseerd en hoelang geleden men die heeft bezocht. Meer dan de helft van de bezoekers van Willemstad, Curaçao is daar langer dan 5 jaar geleden geweest.

Vraag: U gaf aan dat u de onderstaande UNESCO Werelderfgoederen weleens bent gepasseerd (zonder het Werelderfgoed te bezoeken) of het Werelderfgoed heeft bezocht. Hoe lang is dat geleden? (Basis: Nederlanders 18-plus die het betreffende erfgoed hebben bezocht)

Passeren of langsrijden: meer dan een kwart van wie de Grachtengordel van Amsterdam of Limes, Grens van het Romeinse Rijk heeft gepasseerd, deed dat in het afgelopen jaar

Ook hier geven relatief veel Nederlanders aan dat het langer dan vijf jaar is geleden dat ze Willemstad, Curaçao als Werelderfgoed zijn gepasseerd.

Wanneer zijn de Werelderfgoederen gepasseerd?

Willemstad, Curaçao

Willemstad, Curaçao is het Werelderfgoed dat de meeste mensen langer dan 5 jaar geleden hebben gepasseerd (44%). Ook het Eise Eisinga Planetarium, het Molencomplex Kinderdijk-Elshout en het Rietveld Schröderhuis zijn door 40% langer dan 5 jaar geleden gepasseerd.

Vraag: U gaf aan dat u de onderstaande Unesco Werelderfgoederen weleens bent gepasseerd (zonder het Werelderfgoed te bezoeken) of het Werelderfgoed heeft bezocht. Hoe lang is dat geleden? (Basis: Nederlanders 18-plus die het erfgoed zijn gepasseerd)

Informatiebronnen: mond-tot-mond reclame is de meest genoemde informatiebron op basis waarvan mensen besluiten om een Werelderfgoed te bezoeken

Ook internet (18%) wordt vaak genoemd. Omdat geen specifieke websites worden genoemd duidt dit erop dat veel bezoekers via internet zelf op zoek gaan naar informatie.

Informatiebronnen op basis waarvan men besluit om een bezoek aan een Werelderfgoed te brengen

Leeftijd

Als het gaat om informatiebronnen, dan zijn er veel leeftijdsverschillen. Deze verschillen zijn weergegeven op de volgende slide.

Werelderfgoederen

Ook per Werelderfgoed zijn er verschillen in de gebruikte informatiebronnen. Deze verschillen zijn weergegeven op de slide na de leeftijdsverschillen.

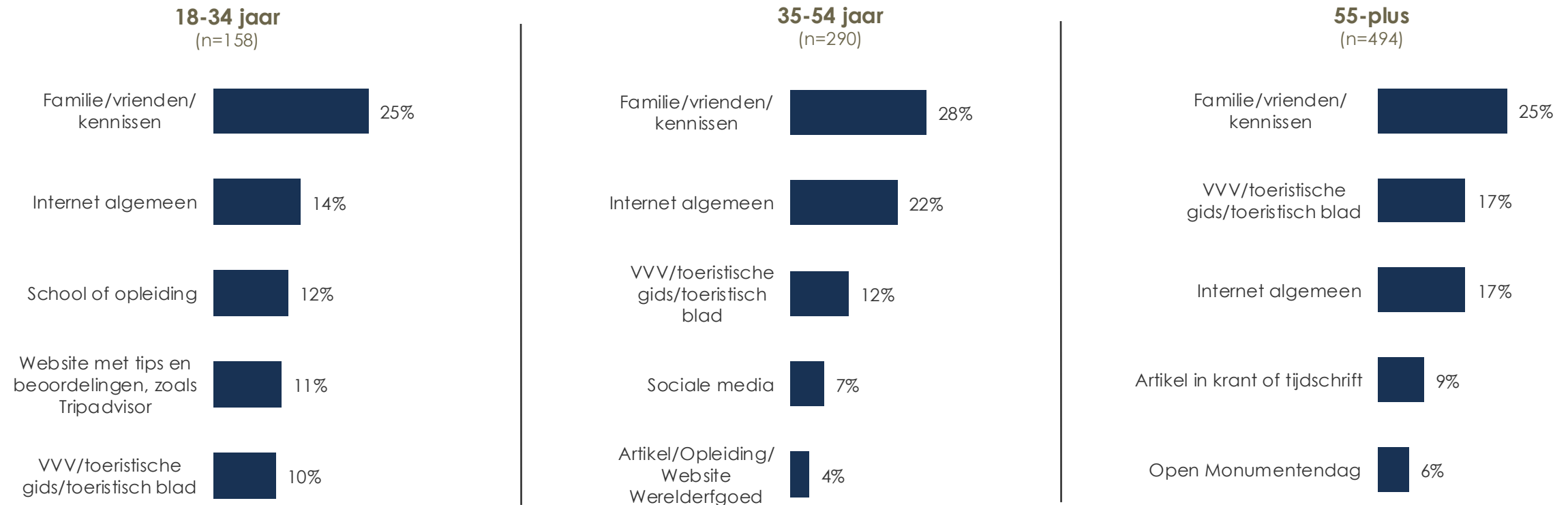

Bij een **andere bron** konden respondenten zelf iets invullen. Een groot deel geeft aan er in de buurt te wonen (of te hebben gewoond) of er op vakantie te zijn geweest.

Vraag: Op grond van welke informatiebron(nen) heeft u besloten om dit Werelderfgoed te bezoeken? (Basis: Nederlanders 18-plus die een Werelderfgoed hebben bezocht; n=942)

Informatiebronnen - top 5 per leeftijdsgroep: bekenden zijn onder elke leeftijdsgroep de primaire informatiebron, jongeren kijken relatief vaak op websites als TripAdvisor

Jongeren noemen daarnaast relatief vaak hun school of opleiding (12%). Sociale media worden relatief vaak genoemd door bezoekers van middelbare leeftijd (7%), terwijl 55-plussers relatief vaak toeristische bladen als bron noemen (17%).

Vraag: Op grond van welke informatiebron(nen) heeft u besloten om dit Werelderfgoed te bezoeken? (Basis: Nederlanders 18-plus die een Werelderfgoed hebben bezocht; n=942)

Informatiebronnen naar Werelderfgoed: bij 9 van de 13 Werelderfgoederen zijn er één of meerdere informatiebronnen die vaker dan gemiddeld zijn gebruikt

Molencomplex Kinderdijk-Elshout

Informatie die tot een bezoek leidt komt vaker van **familie, vrienden of kennissen** (36%).

Ir. D.F. Woudagemaal

De informatiebron is vaker de **Open Monumentendag** (23%) en een **affiche of poster** (9%).

Rietveld Schröderhuis

Bezoekers baseren zich vaker op het **bruine informatiebord langs de snelweg** (16%), de **website** (10%), een **online advertentie (banner)** (8%) en **AI (zoals ChatGPT en CoPilot)** (6%).

Schokland en omgeving

Het **bruine informatiebord langs de snelweg** is vaker een informatiebron (12%).

De Waddenzee

Voor bezoekers van de Waddenzee is Open Monumentendag minder vaak een informatiebron (2%).

De Van Nellefabriek

Bezoekers baseren zich vaker op het **bruine informatiebord langs de snelweg** (8%) en op een **affiche/poster** van de Van Nelle fabriek (6%).

Koloniën van Weldadigheid

De **VVV/toeristische gids/toeristisch blad** is voor bezoekers dé belangrijkste informatiebron (31%). Ook laten zij zich vaker informeren door een **folder of brochure** (8%).

Limes, Grens van het Romeinse Rijk

Informatie via **school of opleiding** (23%) en het **bruine bord langs de snelweg** (13%) worden door bezoekers van de Limes, Grens van het Romeinse Rijk relatief vaker gebruikt.

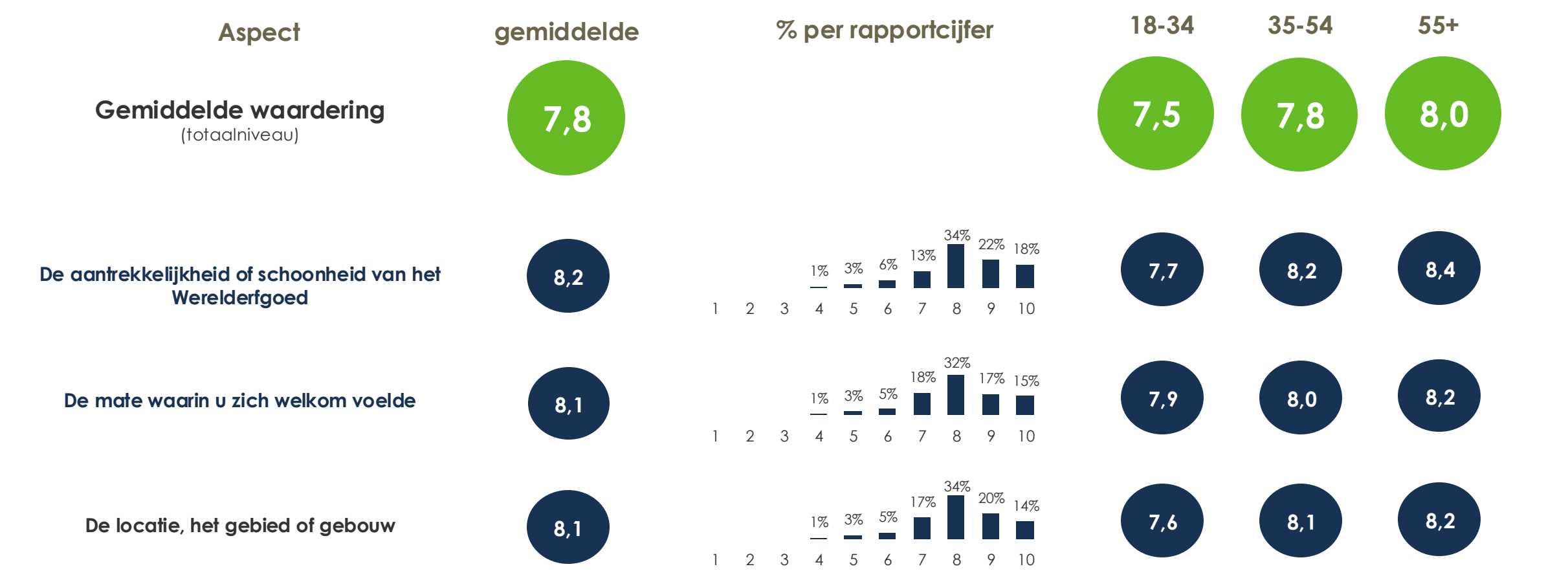
Eise Eisinga Planetarium

Informatie die tot een bezoek leidt komt vaker van een **item in een radio- of televisie-programma** (8%).

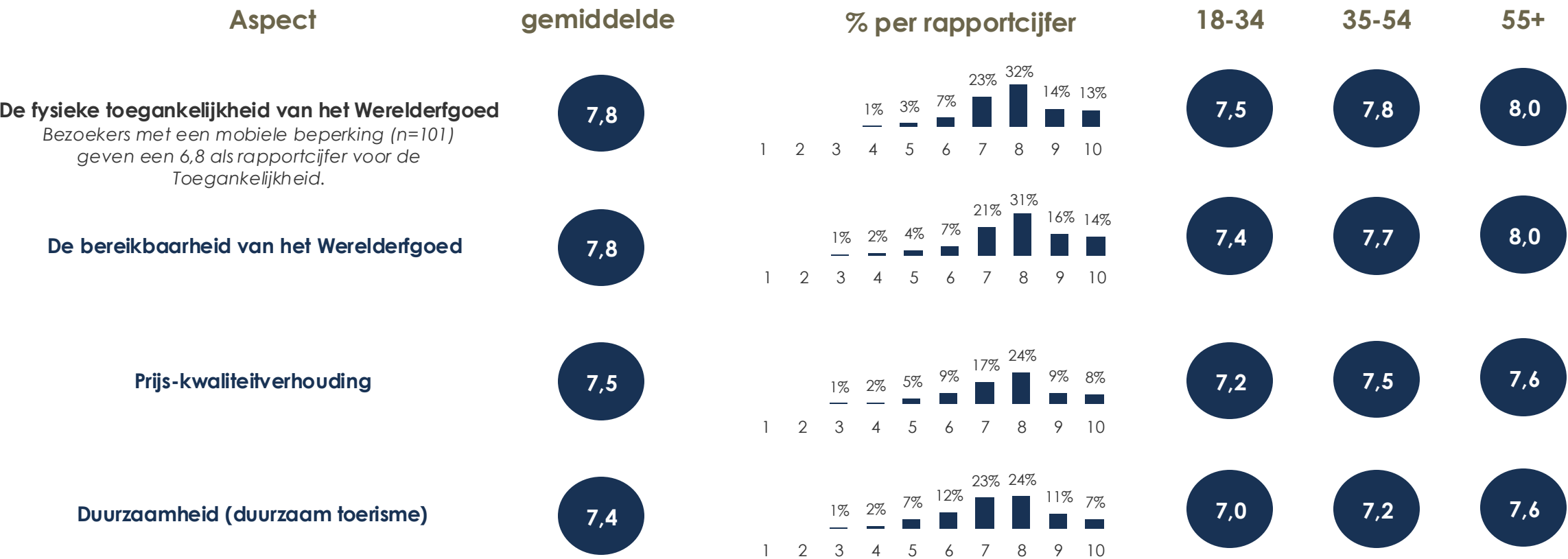
Vraag: Op grond van welke informatiebron(nen) heeft u besloten om dit Werelderfgoed te bezoeken? (Basis: Nederlanders 18-plus die een Werelderfgoed hebben bezocht; n=942)

Tevredenheid bezoekers op aspecten (1/2): de waardering van de bezoekers is onder alle leeftijdsgroepen en alle aspecten (zeer) goed te noemen

Vraag: Als u terugdenkt aan dit bezoek, hoe beoordeelt u uw bezoek dan als het gaat om de volgende aspecten? (Basis: Nederlanders 18-plus die een Werelderfgoed hebben bezocht; n=942). De categorie 'weet niet' is niet in de berekening opgenomen.

Tevredenheid bezoekers op aspecten (2/2): ook de fysieke toegankelijkheid, prijs-kwaliteitverhouding en duurzaamheid krijgen een ruime voldoende

Vraag: Als u terugdenkt aan dit bezoek, hoe beoordeelt u uw bezoek dan als het gaat om de volgende aspecten? (Basis: Nederlanders 18-plus die een Werelderfgoed hebben bezocht; n=942). De categorie 'weet niet' is niet in de berekening opgenomen.

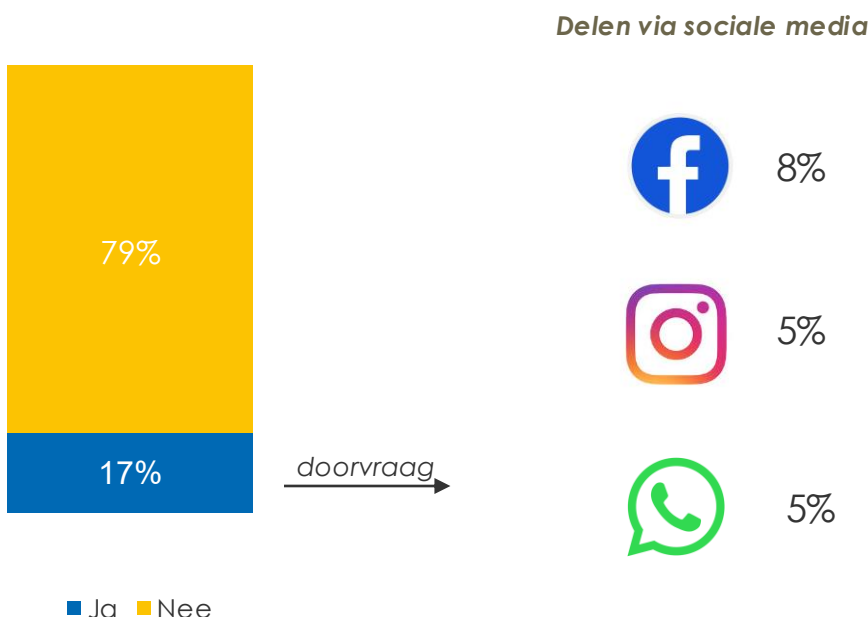
Tevredenheid bezoekers op aspecten – per locatie

Locatie	Fysieke toegankelijkheid	Prijs-kwaliteit	Duurzaamheid	Locatie	Welkom voelen	Aantrekkelijkheid	Bereikbaarheid	Totaal
De Waddenzee	8,0	7,7	7,6	8,5	8,4	8,8	8,1	8,2
Koloniën van Weldadigheid	8,3	7,9	7,7	8,4	8,5	8,4	8,2	8,2
Droogmakerij De Beemster	8,5	8,2	8,1	7,6	8,6	7,4	8,6	8,1
Limes, Grens van het Romeinse Rijk	8,0	8,0	7,7	8,1	8,4	8,1	8,3	8,1
Eise Eisinga Planetarium	7,8	8,0	7,9	8,2	8,5	8,5	7,9	8,1
Ir. D.F. Woudagemaal	8,0	7,9	7,8	7,8	8,2	8,2	7,8	8,0
Schokland en omgeving	7,9	8,0	7,6	7,9	8,1	8,0	8,2	8,0
Molencomplex Kinderdijk-Elshout	7,9	7,6	7,5	8,2	8,1	8,4	7,5	7,9
Hollandse Waterlinies	7,8	7,7	7,4	8,1	8,0	8,3	8,0	7,9
Grachtengordel van Amsterdam	7,6	6,7	6,6	7,9	7,6	7,8	7,4	7,4
De Van Nellefabriek	7,6	7,2	7,0	7,5	7,5	7,5	7,5	7,4
Rietveld Schröderhuis	7,1	7,1	6,9	7,1	7,5	7,6	7,6	7,3
Willemstad, Curaçao	7,3	6,9	6,7	7,8	7,6	7,7	7,3	7,3

Vraag: Als u terugdenkt aan dit bezoek, hoe beoordeelt u uw bezoek dan als het gaat om de volgende aspecten? (Basis: Nederlanders 18-plus die een Werelderfgoed hebben bezocht; n=942) **Groen** = hoogst scorende Werelderfgoedlocatie op het betreffende aspect.

Delen op sociale media: ongeveer één op de zes bezoekers van Werelderfgoederen deelt weleens iets via sociale media, jongeren delen vaker iets via sociale media dan ouderen

Iets over het bezoek gedeeld op sociale media?

Leeftijd

Het vaakst delen bezoekers van Werelderfgoederen iets op Facebook (8%), Instagram (6%) en/of WhatsApp (5%).

In het algemeen delen jongeren in de leeftijd van 18 tot en met 34 jaar vaker iets via sociale media dan 55-plussers (24% vs. 11%).

Jongeren in de leeftijd van 18 tot en met 34 jaar delen vaker dan 55-plussers iets via Instagram (13% vs. 1%). Instagram is voor jongeren dus een redelijk belangrijk sociaal medium om iets over hun bezoek te delen.

Vraag: Heeft u tijdens of na afloop van uw bezoek aan dit Werelderfgoed hier iets over gedeeld op sociale media? (Basis: Nederlanders 18-plus die een Werelderfgoed hebben bezocht met aandacht voor het feit dat het Werelderfgoed is; n=942)

Gezelschap waarmee men het Werelderfgoed bezoekt: bijna de helft van de bezoekers heeft een Werelderfgoed hun partner bezocht

Het gezinsbezoek (ongeacht de leeftijd van de kinderen) is met 23% eveneens behoorlijk hoog. Bezoek met vrienden en kennissen (15%) wordt als derde vaakst genoemd.

Bezoekgezelschap Werelderfgoederen

Leeftijd

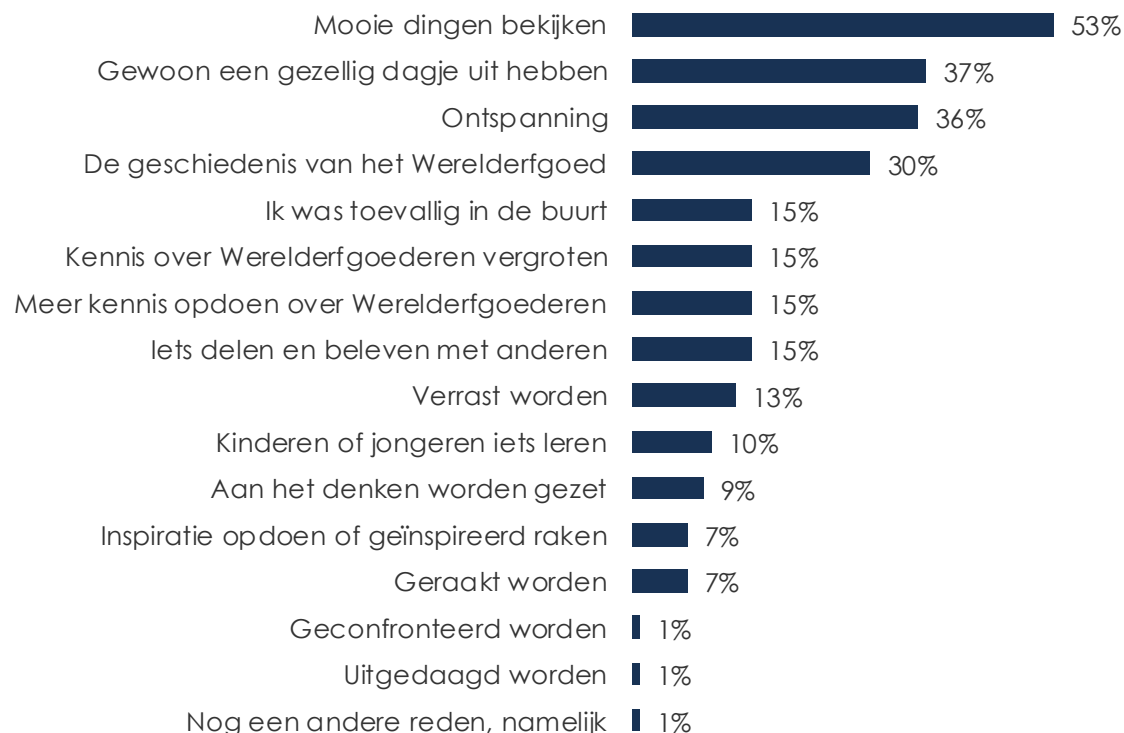
De opvallende leeftijdsverschillen zijn voor de hand liggend: jongeren hebben het Werelderfgoed vaker met hun ouders/verzorgers bezocht (21%). 35- tot en met 54-jarigen bezoeken de Werelderfgoederen vaker dan gemiddeld met hun kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar).

Vraag: Als u terugdenkt aan dit bezoek, in welk gezelschap heeft u dit Werelderfgoed bezocht? (Basis: Nederlanders 18-plus die een Werelderfgoed hebben bezocht met aandacht voor het feit dat het Werelderfgoed is; n=942)

Belangrijkste motieven voor bezoek: mooie dingen bekijken, een gezellig dagje uit hebben en ontspanning zijn de drie meest genoemde bezoekmotieven

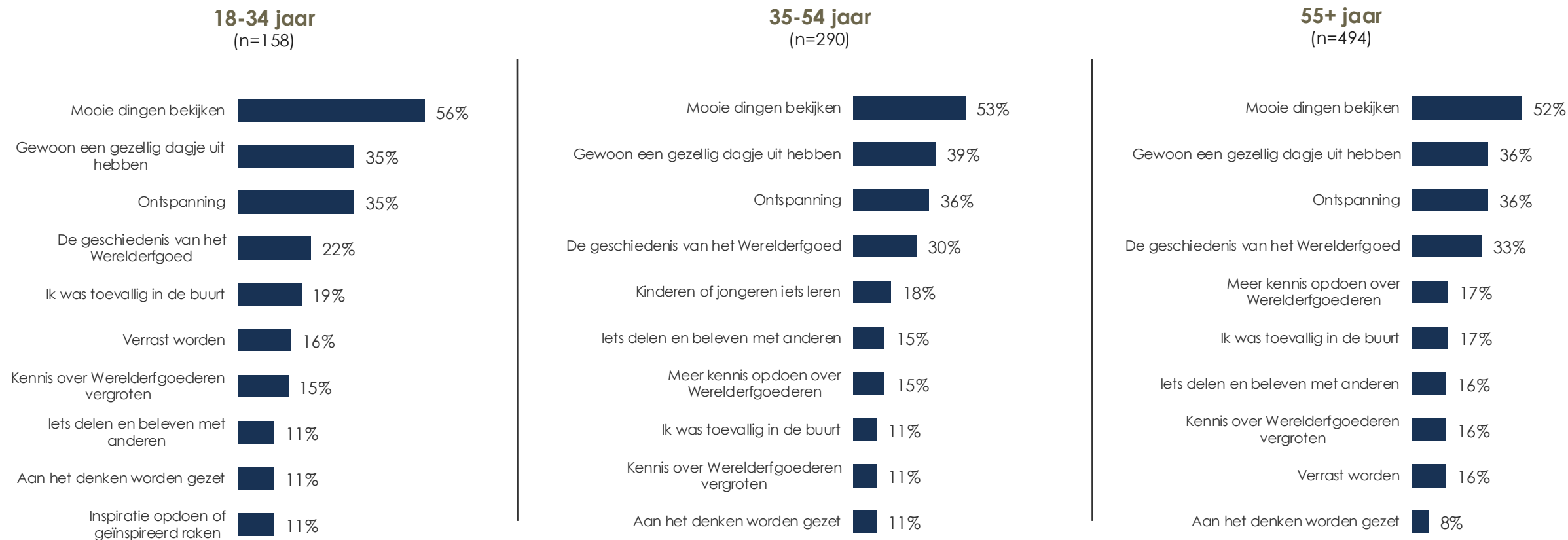
De geschiedenis van het Werelderfgoed is voor drie op de tien een belangrijke reden om een Werelderfgoed te bezoeken. Naar leeftijd zijn er enkele verschillen. Die zijn weergegeven op de volgende slide.

Bezoekersmotieven Werelderfgoederen

Vraag: Welke drie motieven zijn voor u persoonlijk het belangrijkste als het gaat om het bezoeken van een Werelderfgoed? (Basis: Nederlanders 18-plus die een Werelderfgoed hebben bezocht met aandacht voor het feit dat het Werelderfgoed is; n=942)

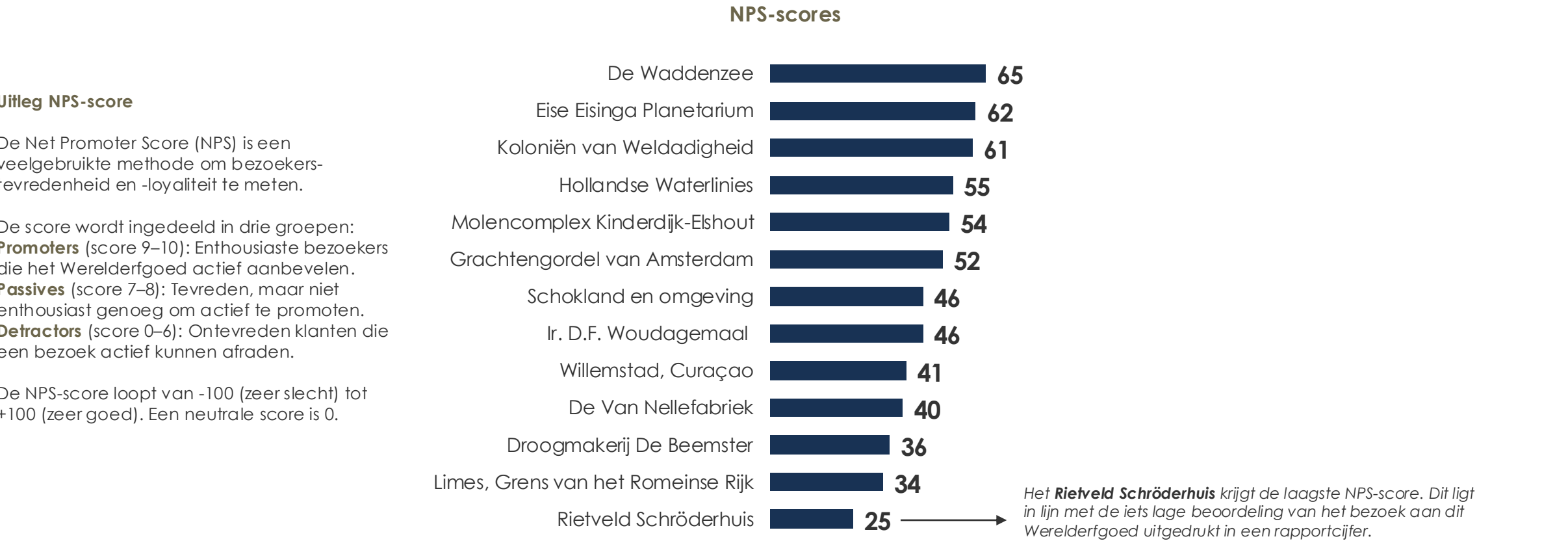
Belangrijkste motieven voor bezoek (top-10 naar leeftijd): de top-3 bezoekmotieven is voor elke leeftijdsgroep hetzelfde, kinderen of jongeren iets leren is voor 35- tot 54-jarigen relatief belangrijk

Vraag: Welke drie motieven zijn voor u persoonlijk het belangrijkste als het gaat om het bezoeken van een Werelderfgoed? (Basis: Nederlanders 18-plus die een Werelderfgoed hebben bezocht met aandacht voor het feit dat het Werelderfgoed is; n=942)

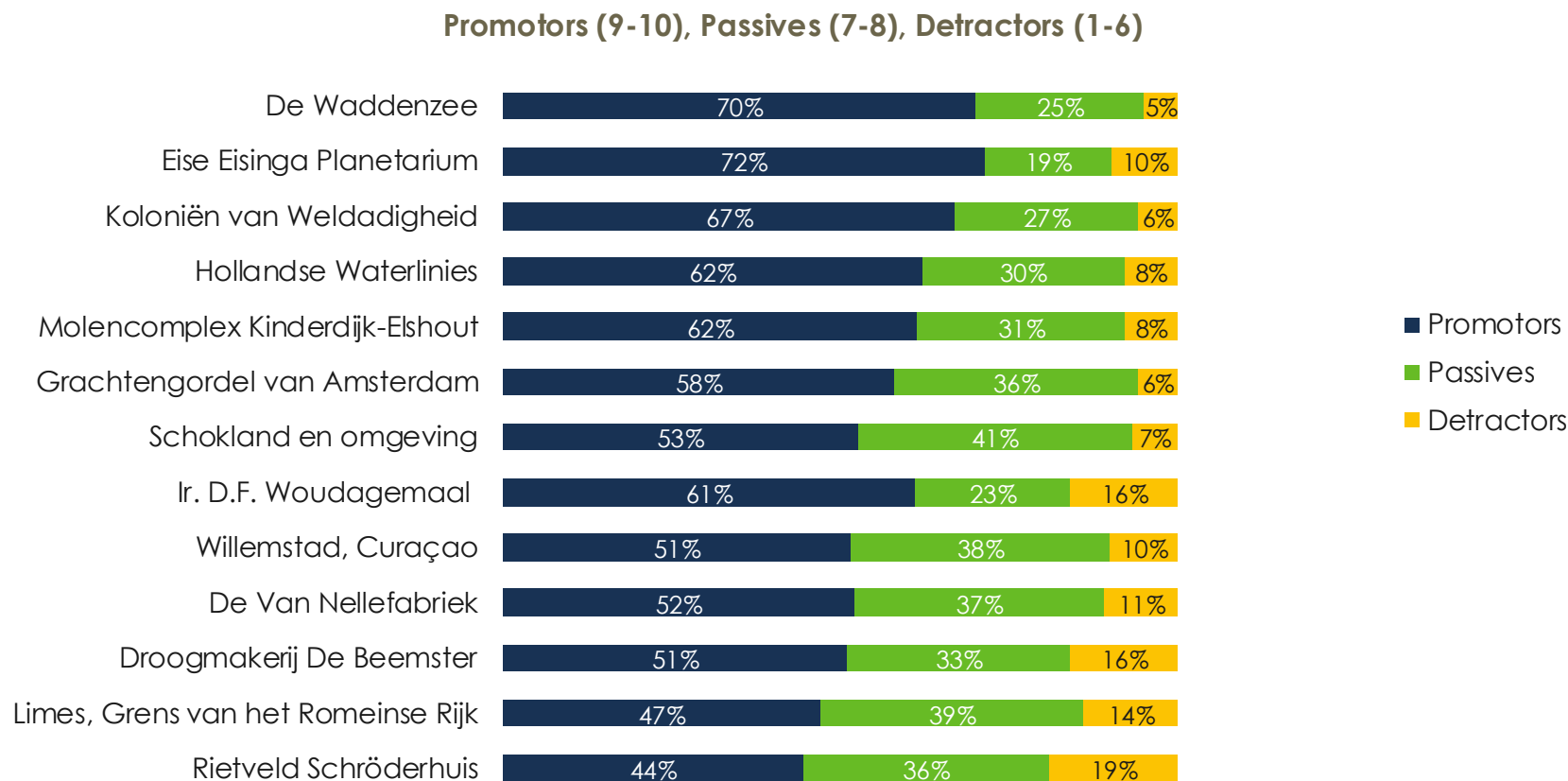
Aanbeveling: alle Werelderfgoederen hebben een hoge NPS-score, de Waddenzee krijgt hierbij de hoogste score en het Rietveld Schröderhuis de laagste (al is die nog steeds positief)

De overige NPS-scores van de bezoekers zijn allemaal goed te noemen.

Vraag: Hoe waarschijnlijk is het op een schaal van 0 tot en met 10 dat u een bezoek aan dit of deze Werelderfgoed(eren) zou aanbevelen aan familie, vrienden of collega's? (Basis: Nederlanders 18-plus die een Werelderfgoed hebben bezocht met aandacht voor het feit dat het Werelderfgoed is; n=942)

Bezoek aanbevelen aan vrienden, familie of collega's: overzicht NPS-segmenten per Werelderfgoed

Vraag: Hoe waarschijnlijk is het op een schaal van 0 tot en met 10 dat u een bezoek aan dit of deze Werelderfgoed(eren) zou aanbevelen aan familie, vrienden of collega's? (Basis: Nederlanders 18-plus die een Werelderfgoed hebben bezocht met aandacht voor het feit dat het Werelderfgoed is; n=942)

Nog nooit een Werelderfgoed bezocht: vier op de tien hebben geen interesse in het bezoeken van een Werelderfgoed, voor een derde geldt dat zij onbekend zijn met Werelderfgoederen

Onbekend met Werelderfgoederen

in totaal heeft 9% van de Nederlanders nog nooit een Werelderfgoed bezocht. In de grafiek zijn de belangrijkste redenen hiervoor weergegeven. Onder de groep die onbekendheid als reden opgeeft om nooit een Werelderfgoed te hebben bezocht (34%) zou het vergroten van de bekendheid van de Werelderfgoederen kunnen leiden tot een hoger bezoekersaantal. Voor de groep die niet wist dat ze Werelderfgoederen kunnen bezoeken (14%) geldt hetzelfde. Er zijn binnen deze groepen geen verschillen naar leeftijd.

Belangrijkste redenen waarom men nog nooit een Werelderfgoed heeft bezocht

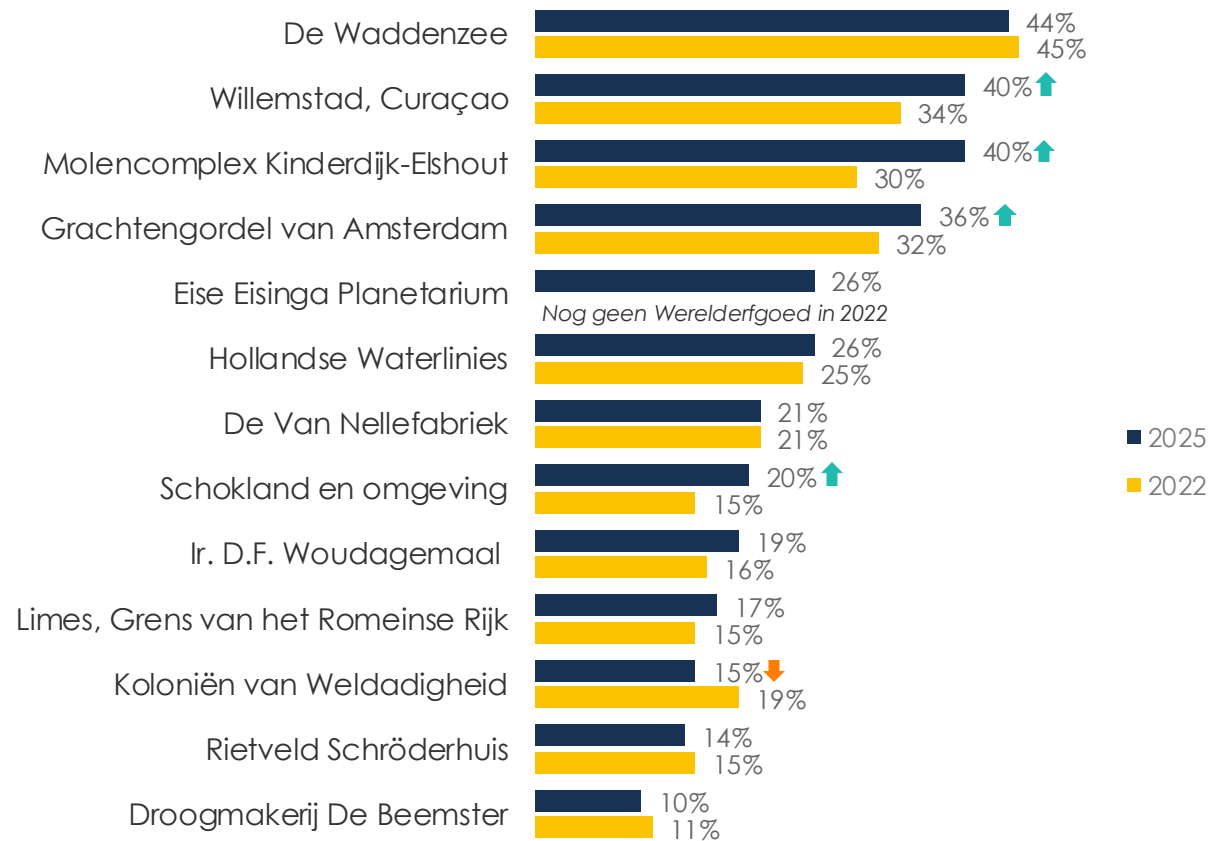
Vraag: Wat zijn de belangrijkste redenen dat u nooit een Werelderfgoed heeft bezocht? (Basis: Nederlanders 18-plus die nog nooit een Werelderfgoed hebben bezocht, n=350)

(Nogmaals) bezoeken: de Waddenzee, Willemstad, Curaçao en het Molencomplex Kinderdijk-Elshout worden het vaakst genoemd als Werelderfgoederen die men (nogmaals) zou willen bezoeken

Bezoekers en niet-bezoekers

Er zijn geen significante verschillen tussen bezoekers en niet-bezoekers. Bezoekers noemen vaker een Werelderfgoed dat ze niet eerder hebben bezocht. De leeftijdsverschillen zijn weergegeven op de volgende slide.

Werelderfgoederen die men (nogmaals) zou willen bezoeken

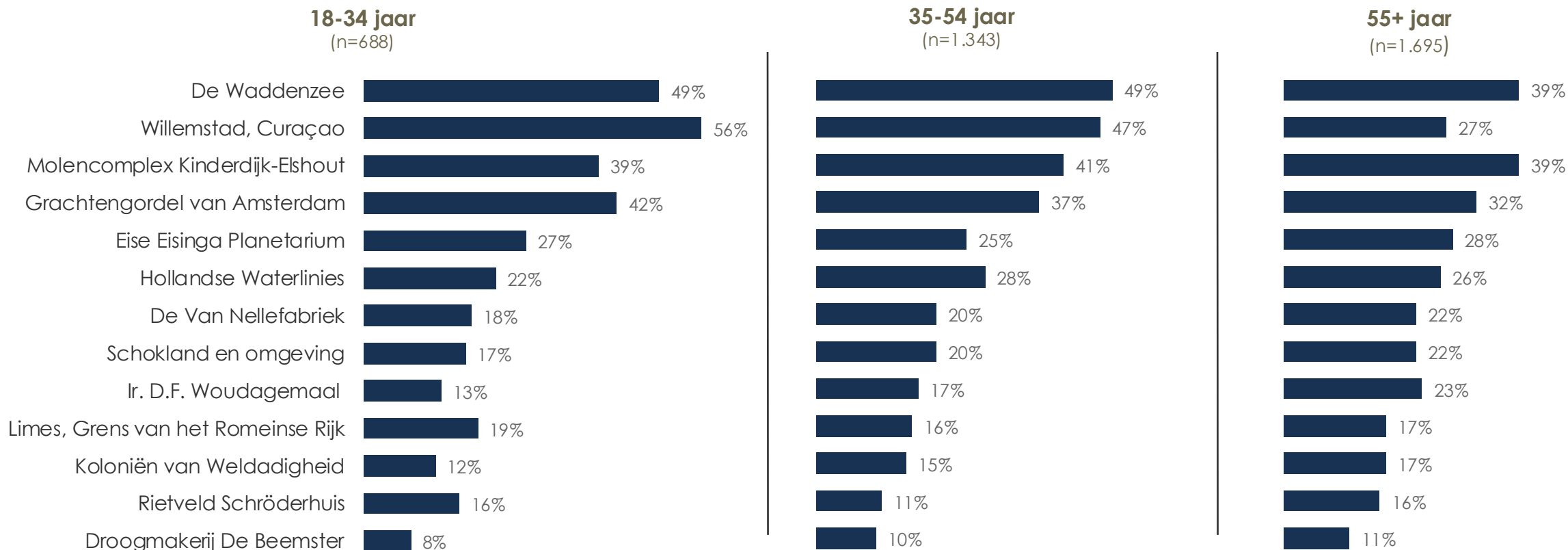
Vraag: Welke van deze Werelderfgoederen zou u (nogmaals) willen bezoeken? (Basis: Nederlanders 18-plus, n=3.726)

↑ = significante stijging ↓ = significante daling t.o.v. 2022

(Nogmaals) bezoeken naar leeftijd: bij jongeren staat een bezoek aan Willemstad, Curaçao als hoogste op het verlanglijstje

Naar leeftijd zijn er verder niet al te veel (significante) verschillen. Het Ir. D.F. Woudagemaal (23%) en de Koloniën van Weldadigheid (17%) worden vaker door 55-plussers genoemd.

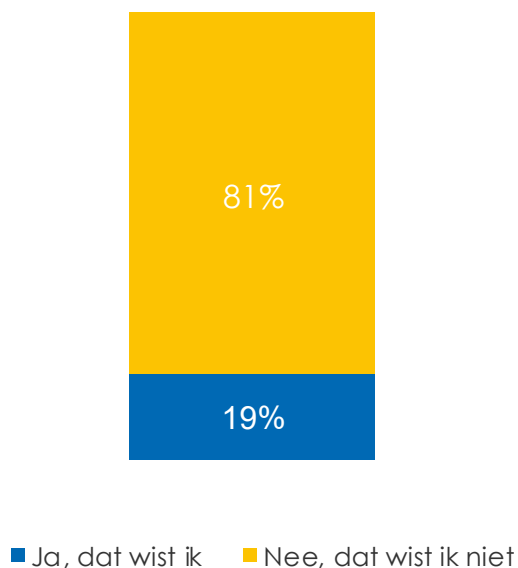
Werelderfgoederen die men (nogmaals) zou willen bezoeken

Vraag: Welke van deze Werelderfgoederen zou u (nogmaals) willen bezoeken? (Basis: Nederlanders 18-plus, n=3.726)

Mogelijkheid om vrijwilligerswerk te doen: acht op de tien Nederlanders weten niet dat het mogelijk is om als vrijwilliger aan de slag te gaan bij een Werelderfgoed

Bekendheid met het feit dat men vrijwilliger kan worden bij een Werelderfgoed

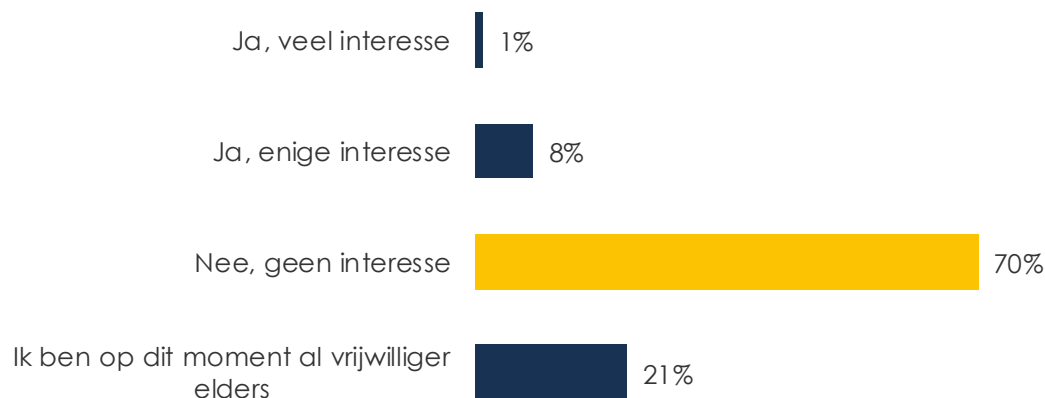
Leeftijd

55-plussers weten iets vaker dan jongeren (18 tot en met 34 jaar) dat het mogelijk is om als vrijwilliger aan de slag te gaan bij een Werelderfgoed: van de jongeren weet 16% dat; van de 55-plussers is het bij 21% bekend.

Vraag: Wist u dat er een mogelijkheid is om als vrijwilliger aan de slag te gaan voor een Werelderfgoed? (Basis: Nederlanders 18-plus, n=3.726)

(Geen) interesse om als vrijwilliger aan de slag te gaan: één op de tien Nederlanders heeft (enige) interesse om als vrijwilliger bij een Werelderfgoed aan de slag te gaan, 'geen tijd' is de voornaamste reden om dat niet te doen

Interesse om als vrijwilliger te werken

Leeftijd

Waar 12% van de 18- tot 34-jarigen 'enige interesse' heeft om als vrijwilliger bij een Werelderfgoed te werken, is dat onder 55-plussers 6%. Wel geven 55-plussers vaker aan op dit moment al vrijwilliger te zijn.

Reden waarom niet als vrijwilliger werken

Vraag: Wist u dat er een mogelijkheid is om als vrijwilliger aan de slag te gaan voor een Werelderfgoed? (Basis: Nederlanders 18-plus, n=3.726) | U gaf aan geen interesse te hebben om als vrijwilliger aan de slag te gaan voor een Nederlands Werelderfgoed. Wat is hier de reden voor? (Basis: Nederlanders 18-plus, n=2.580)

Deel 2: Nederlanders van 14 t/m 17 jaar
(scholieren)

1 Inzichten

Inzichten

INZICHT #1

Het label van de Werelderfgoederen is bij weinig scholieren bekend (3%). De bekendheid met de term Werelderfgoed onder scholieren was in 2022 61% en is in 2025 met 63% ongeveer gelijk gebleven. Een derde van de scholieren weet dat het Koninkrijk der Nederlanden Werelderfgoederen heeft (66%). In 2022 was dat met 72% ongeveer hetzelfde.

INZICHT #2

De Waddenzee (65%), de Grachtengordel van Amsterdam (55%) en Willemstad, Curaçao (45%) zijn geholpen de bekendste Werelderfgoederen in Nederland. Ondanks de relatief goede bekendheid weten niet alle scholieren dat deze plekken ook Werelderfgoederen zijn. Zo kent 65% de Waddenzee, maar weet 'slechts' 28% dat dit een Werelderfgoed is. Het meest bekende Werelderfgoed onder scholieren is molencomplex Kinderdijk-Elshout (41% weet dat dit een Werelderfgoed is).

INZICHT #3

Onder scholieren is er een groot draagvlak als het gaat om het belang van het behoud van de Werelderfgoederen en het doorgeven van de Werelderfgoederen aan de volgende generaties (64% vindt dit (heel) belangrijk). Ook vindt een ruime meerderheid belangrijk dat de overheid de Werelderfgoederen ondersteunt (61%). Als het gaat om het maatschappelijk belang dan vindt 64% dat de Werelderfgoederen bijdragen aan onze gedeelde geschiedenis en culturele identiteit.

INZICHT #4

De Grachtengordel van Amsterdam (49%) en de Waddenzee (40%) zijn onder scholieren met voorsprong de best bezochte Werelderfgoederen. Wel is het zo dat veel jonge bezoekers tijdens hun bezoek geen aandacht besteden aan het feit dat de Grachtengordel van Amsterdam en de Waddenzee Werelderfgoederen zijn. Werelderfgoederen worden het vaakst bezocht in gezinsverband. School wordt relatief weinig genoemd (13%).

INZICHT #5

Scholieren beoordelen hun bezoek aan een Werelderfgoed vaak als (zeer) goed. De gemiddelde waardering, uitgedrukt in een rapportcijfer, is met een 7,7 ruim voldoende. Als het gaat om bezoekredenen dan noemen scholieren vaak dat ze mooie dingen willen zien (32%) of er voor de ontspanning heen gaan (32%). Educatieve redenen worden ook genoemd: zo wil 27% meer over de geschiedenis van de Werelderfgoederen weten.

INZICHT #6

Voor bezoekers is mond-tot-mond reclame (familie, vrienden, kennissen) de meest genoemde bron op basis waarvan zij besluiten om een Werelderfgoed te bezoeken (32%). Scholieren die nooit een Werelderfgoed hebben bezocht is eveneens gevraagd naar de reden daarvan. Onbekendheid met de Werelderfgoederen wordt het vaakst genoemd als reden (44%), gevolgd door een gebrek aan interesse (31%).

2

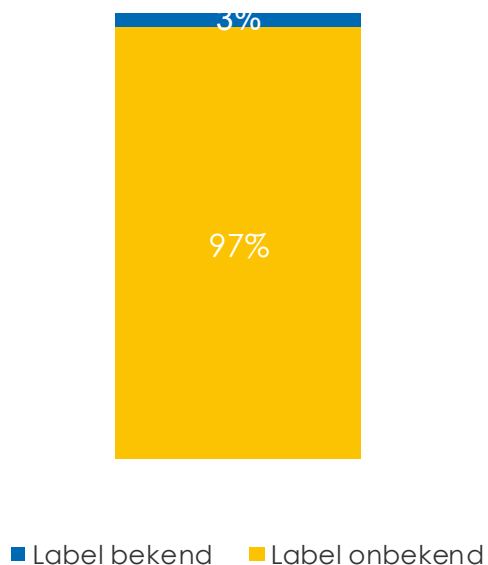
Bekendheid Werelderfgoederen

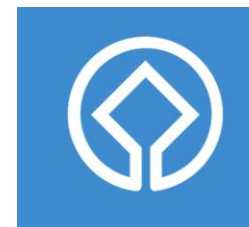
Het **label** UNESCO Werelderfgoed is bij zeer weinig Nederlanders bekend

Weinig scholieren herkennen het label (3%). Ongeveer de helft van deze groep scholieren geeft alsnog een verkeerd antwoord en denken dat het label staat voor een keurmerk of 'iets met het milieu'. Uiteindelijk weet 2% van de scholieren waar het label voor staat.

Bekendheid label (14 t/m 17 jaar)

Bekendheid label

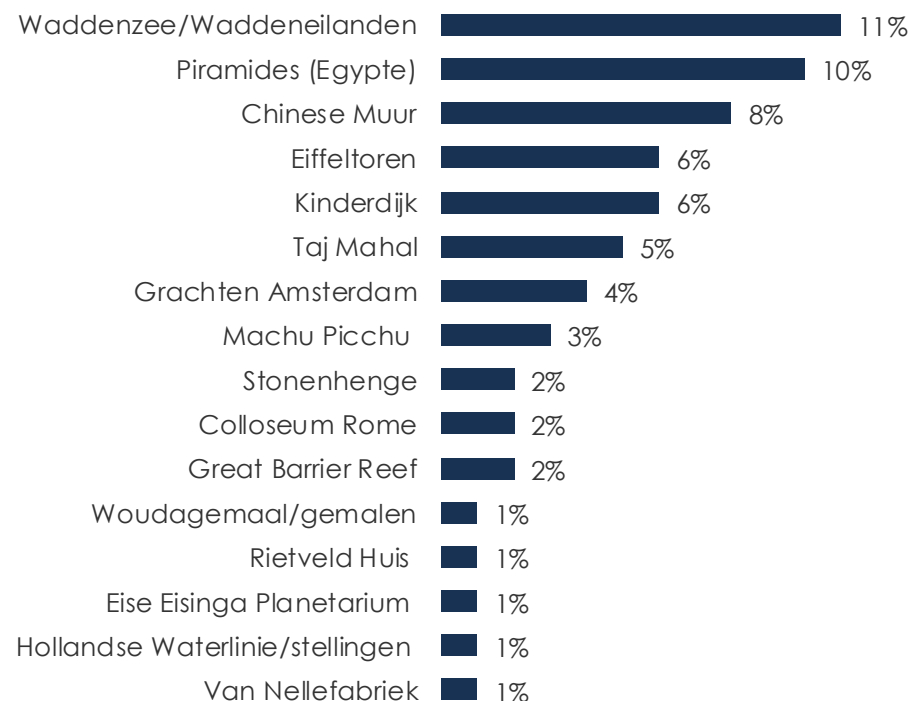
Op de open vraag waar het label voor staat geven scholieren vaak het (foute) antwoord dat het label 'iets met duurzaamheid' te maken heeft. Uiteindelijk geeft 2% van de scholieren het goede antwoord: Werelderfgoederen of UNESCO.

Waar denk je dat dit label voor staat? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar; n=314)

Spontane bekendheid Werelderfgoederen: de Waddenzee, Egyptische piramides en Molencomplex Kinderdijk-Elshout worden het vaakst spontaan genoemd als Werelderfgoed

Scholieren konden zelf maximaal dertien Werelderfgoederen invullen. 37% van de scholieren wist minstens één locatie te noemen waarvan zij denken dat het een Werelderfgoed is. Ruim zes op de tien scholieren wist geen enkele Werelderfgoed te noemen. De Waddenzee (11%) en de piramides in Egypte (10%) worden het vaakst spontaan genoemd.

Spontaan genoemd als Werelderfgoed (door minstens 5%)

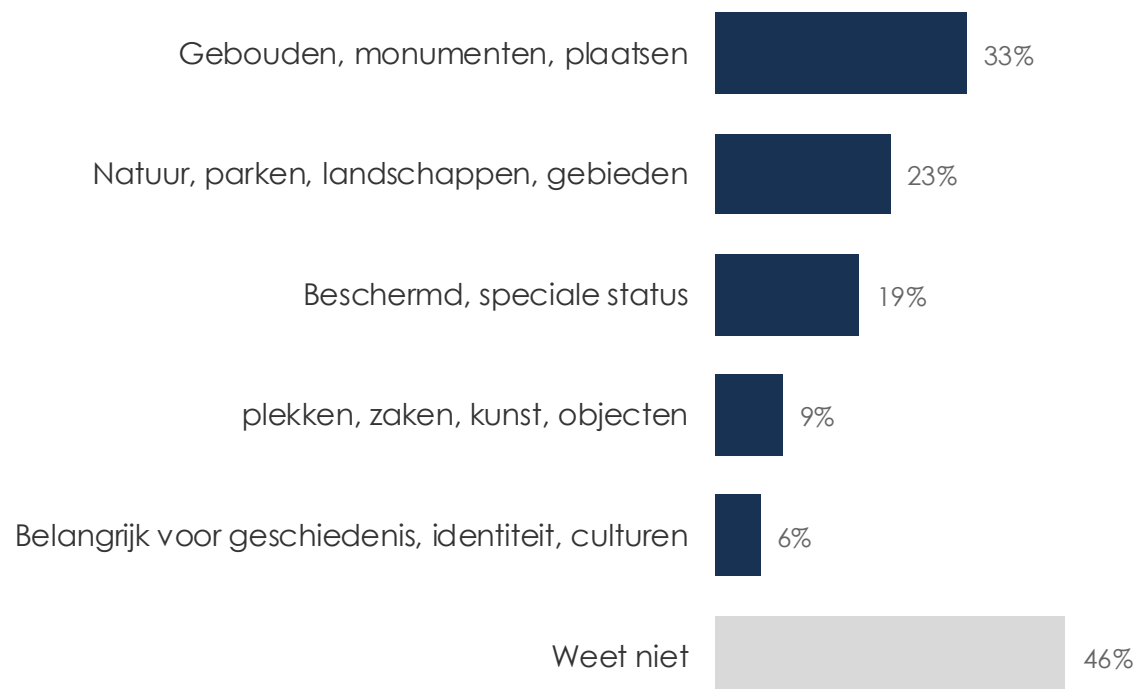

Vraag: Welke UNESCO Werelderfgoederen wereldwijd kun je noemen? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar; n=314)

Primaire associaties met Werelderfgoed: scholieren hebben vaak een sterke associatie met gebouwen, monumenten en plaatsen

Uit de open antwoorden blijkt verder dat scholieren UNESCO Werelderfgoed associëren met natuur, parken, landschappen en specifieke gebieden (23%). Toch vinden veel scholieren het lastig om spontaan te beschrijven wat een Werelderfgoed is, zo geeft 46% aan dit niet te weten.

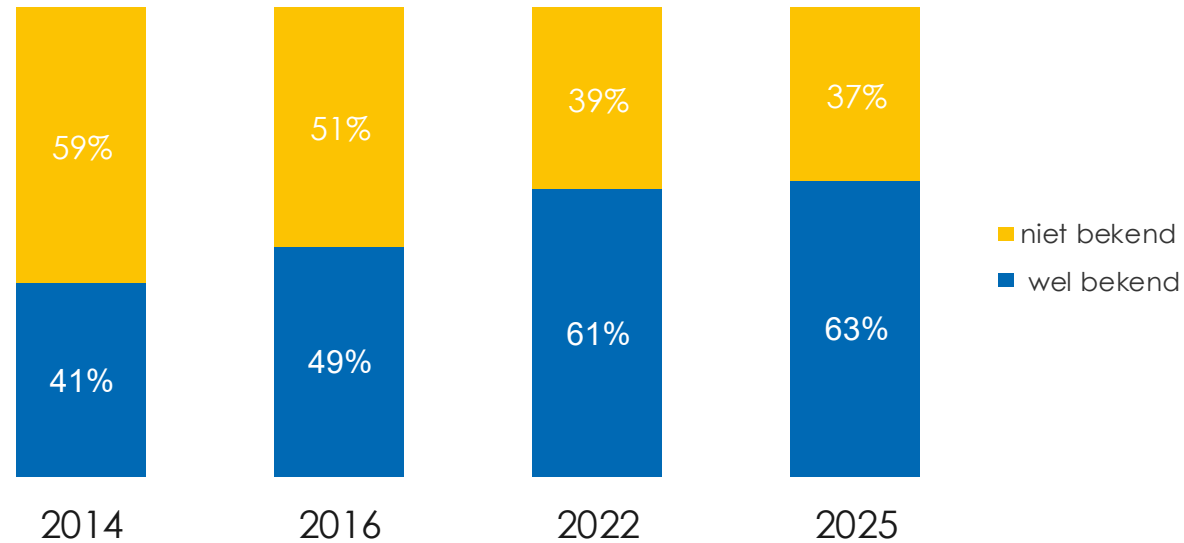
Wat is Werelderfgoed? (top-5)

Open Vraag: Wat is volgens jou UNESCO Werelderfgoed? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar; n=314)

Ruim zes op de tien Nederlandse scholieren kennen de term Werelderfgoed, de **geholpen bekendheid** van de term is gestegen in de periode tot 2022, maar sindsdien niet meer veranderd

Bekendheid met de term Werelderfgoed

Vraag: Heb je weleens gehoord van de term 'UNESCO Werelderfgoed'? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar; n=314)

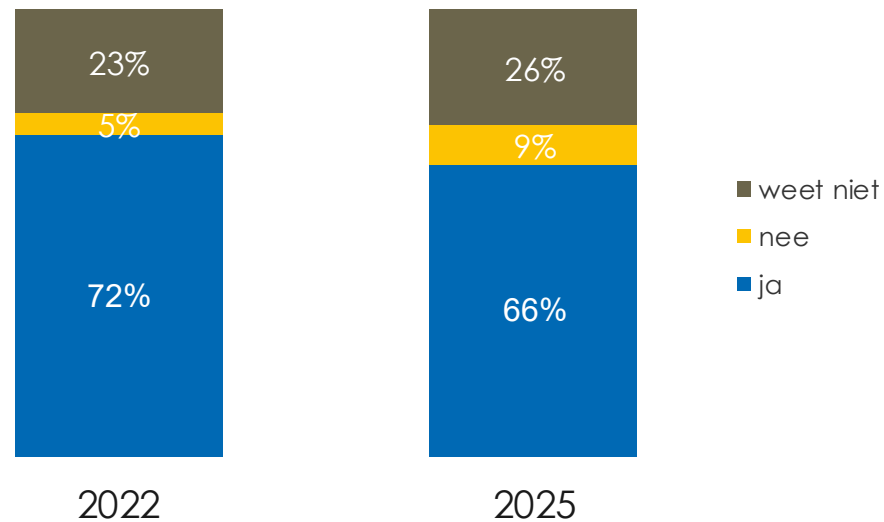
Twee derde van de scholieren weet dat het **Koninkrijk der Nederlanden** Werelderfgoederen heeft, dit aantal is de afgelopen drie jaar niet (significant) veranderd

Ongeveer 1 op de 10 denkt dat Nederland geen Werelderfgoederen heeft (9%). Een kwart weet het niet (25%).

Heeft het Koninkrijk der Nederlanden Werelderfgoed?

Bekendheid

Alle scholieren die bekend zijn met de term Werelderfgoederen (63% - zie vorige slide) weten dat Nederland ook Werelderfgoederen heeft.

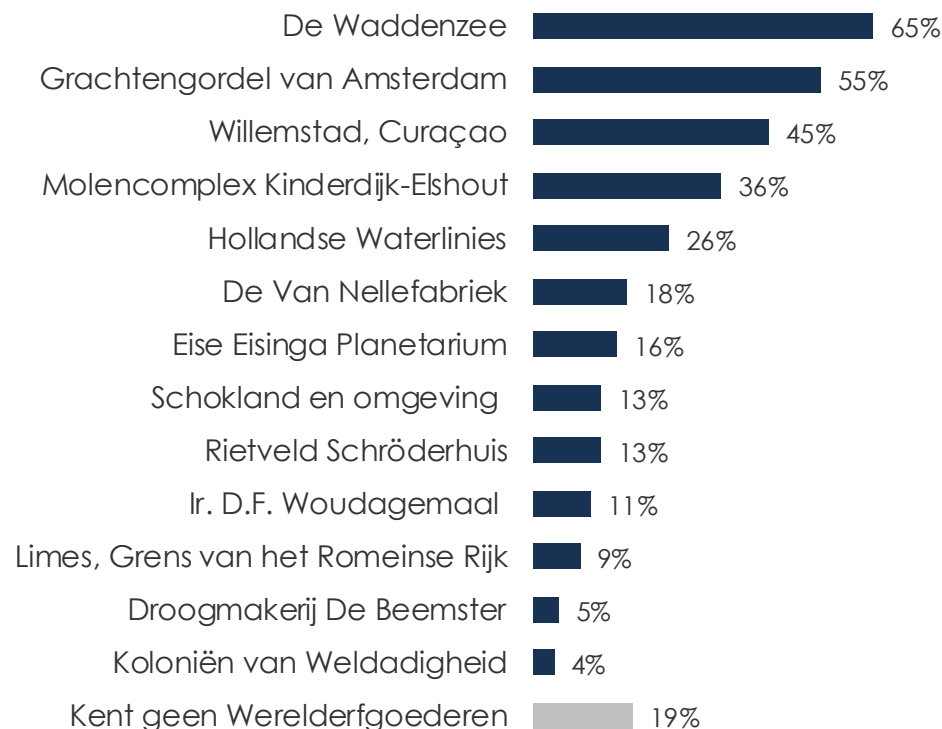

Vraag: Denk je dat het Koninkrijk der Nederlanden ook Werelderfgoederen heeft? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar; n=314)

Geholpen bekendheid: de Waddenzee, de Grachtengordel van Amsterdam en Willemstad, Curaçao zijn onder scholieren de drie meest bekende plekken en gebieden

Eén op de vijf scholieren kent geen van deze voorgelegde Werelderfgoederen (19%). De naamsbekendheid van de Koloniën van Weldadigheid, Droogmakerij De Beemster en Limes, Grens van het Romeinse Rijk ligt onder de 10% en is dus zeer gering te noemen.

Geholpen bekendheid

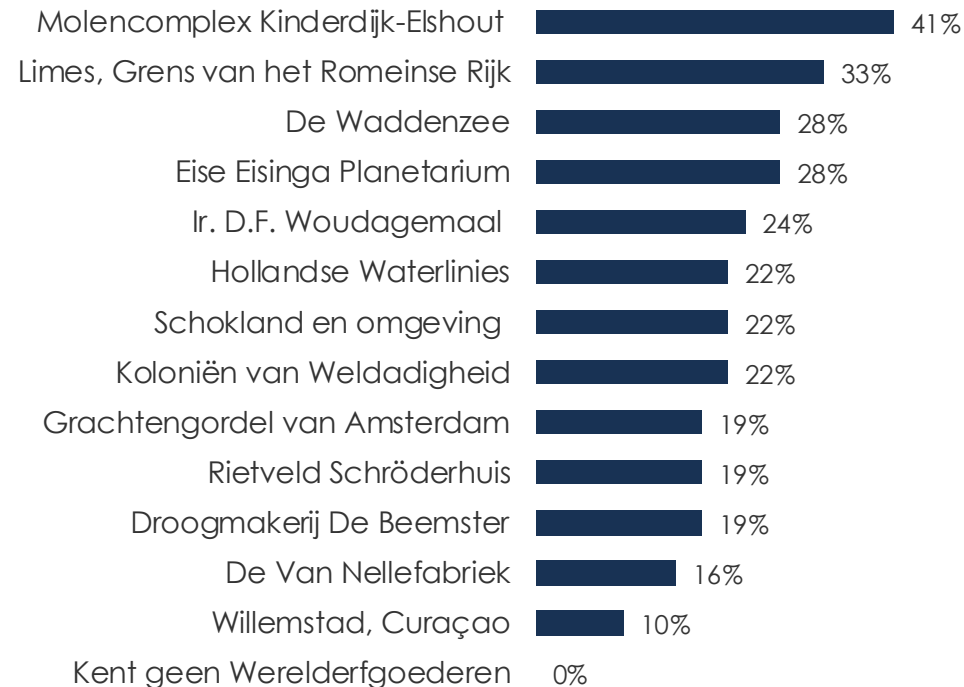

Vraag: Kun je aangeven van welke plekken of gebieden je weleens hebt gehoord? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar; n=314)

Geholpen bekendheid: Molencomplex Kinderdijk-Elshout is onder scholieren (die de plek kennen) het vaakst bekend als Werelderfgoed

Hoewel de algemene naamsbekendheid van veel eerder voorgelegde plekken en gebieden gering is (zo kent 9% Limes, Grens van het Romeinse Rijk) is wel vaak bekend dat het hier om Nederlandse Werelderfgoederen gaat. Van een relatief bekende plek als Willemstad, Curaçao is juist het omgekeerde het geval: veel scholieren kennen Willemstad, Curaçao (45%) maar onder deze groep zijn weinig scholieren die ook weten dat de stad ook een Werelderfgoed is (10%).

Geholpen bekendheid

Vraag: Van welke gebouwen, plekken of gebieden wist je, dat dit een Werelderfgoed in Koninkrijk der Nederlanden is? (Basis: scholieren die een Werelderfgoed kennen; 14 t/m 17 jaar; n=255)

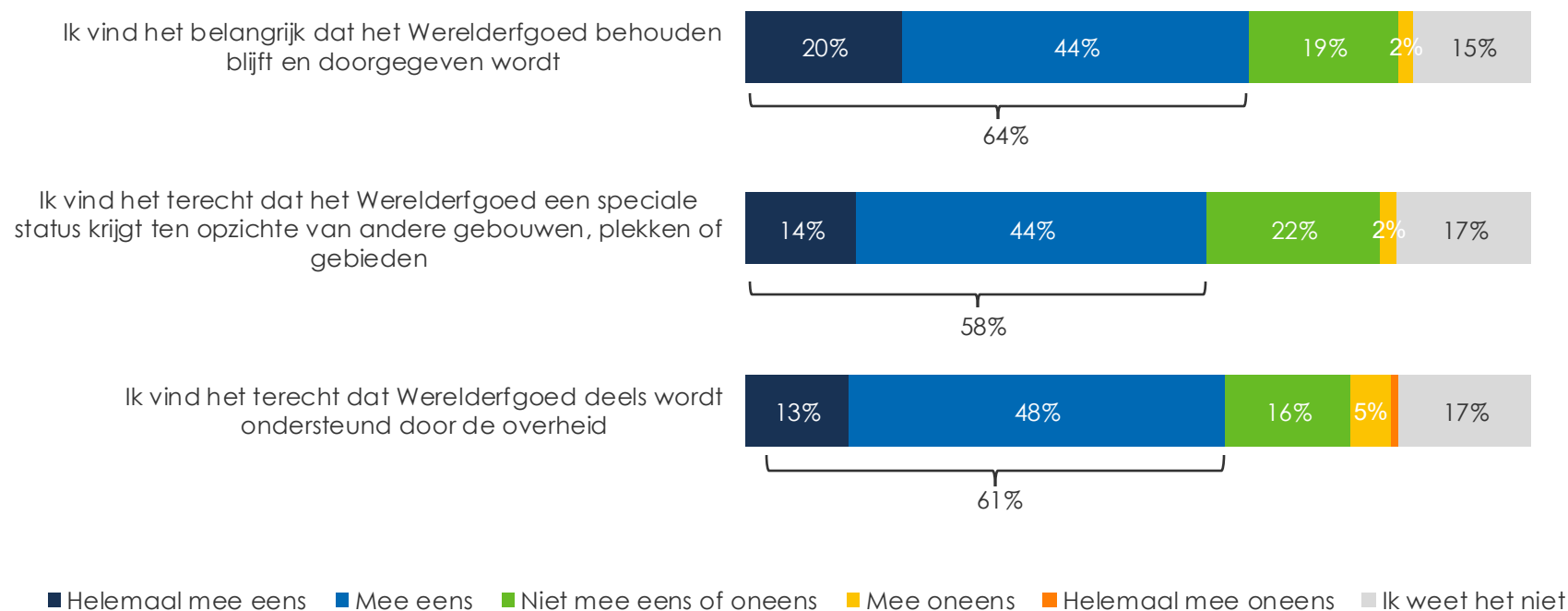
3 Invloed en draagvlak

Draagvlak: ruim zes op de tien scholieren vinden het belangrijk dat Werelderfgoederen behouden blijven en worden doorgegeven aan de volgende generaties

Daarnaast vinden veel scholieren het terecht dat Werelderfgoederen een speciale status hebben (58%) en dat de Werelderfgoederen (deels) worden ondersteund door de overheid (61%).

Draagvlak Werelderfgoederen

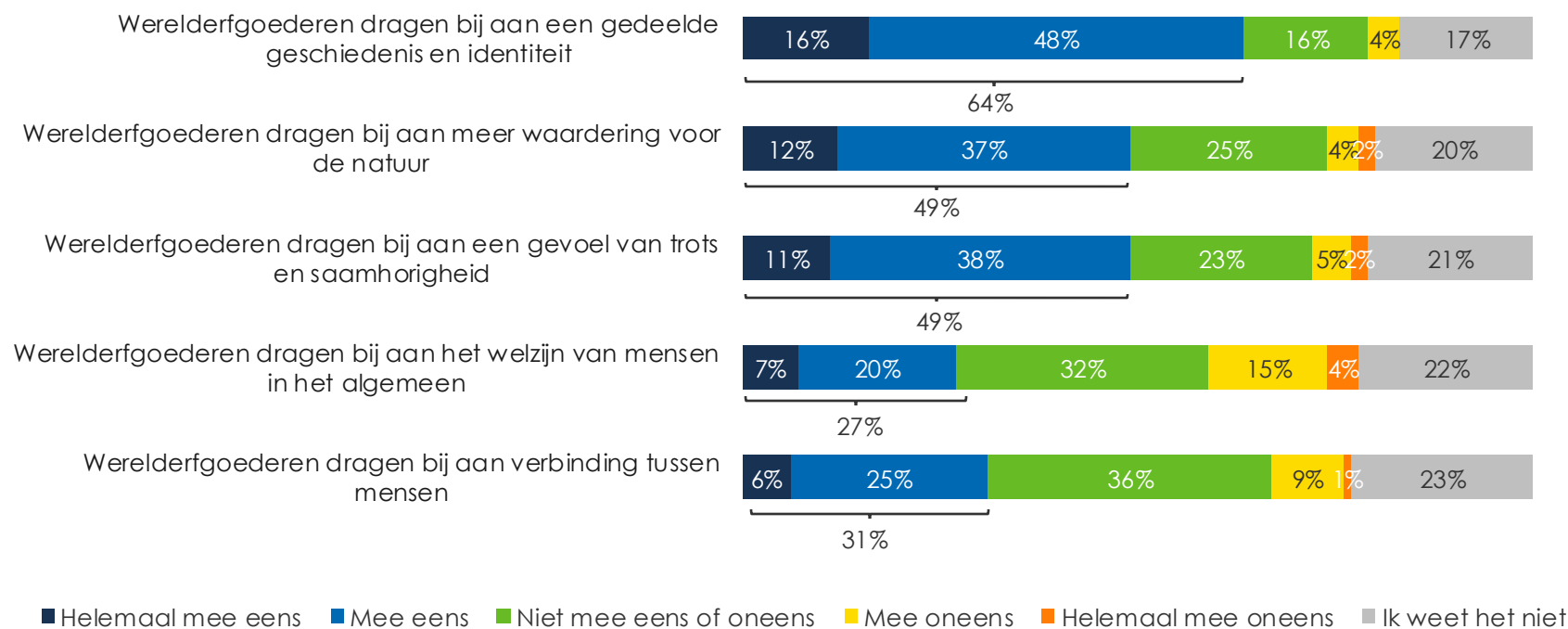

Vraag: Kun je aangeven in welke mate je het eens of oneens bent met de volgende stellingen? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar; n=314)

Bijdragen: volgens een ruime meerderheid van de scholieren dragen Werelderfgoederen bij aan een gedeelde geschiedenis en identiteit

Veel scholieren vinden echter niet per se dat Werelderfgoederen bijdragen aan het welzijn van de mensen in het algemeen of aan verbinding tussen mensen. Scholieren geven op deze twee uitspraken relatief vaak een neutraal antwoord of geven aan het antwoord niet te weten.

Draagvlak Werelderfgoederen

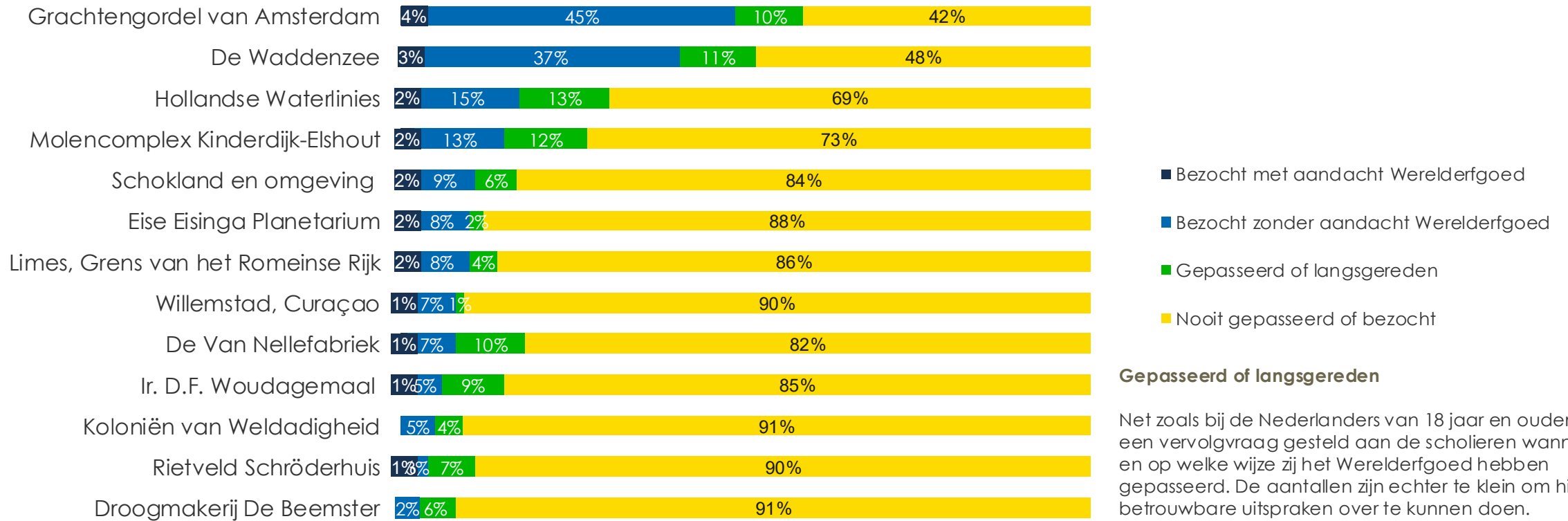
Vraag: Kun je aangeven in welke mate je het eens of oneens bent met de volgende stellingen? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar; n=314)

4 Bezoekers Werelderfgoederen

Bezoek: de Waddenzee en de Grachtengordel van Amsterdam zijn (met enige voorsprong) de best bezochte Werelderfgoederen in Nederland (met én zonder aandacht aan het Werelderfgoed te besteden)

Bezoek Werelderfgoederen

Gepasseerd of langsgereden

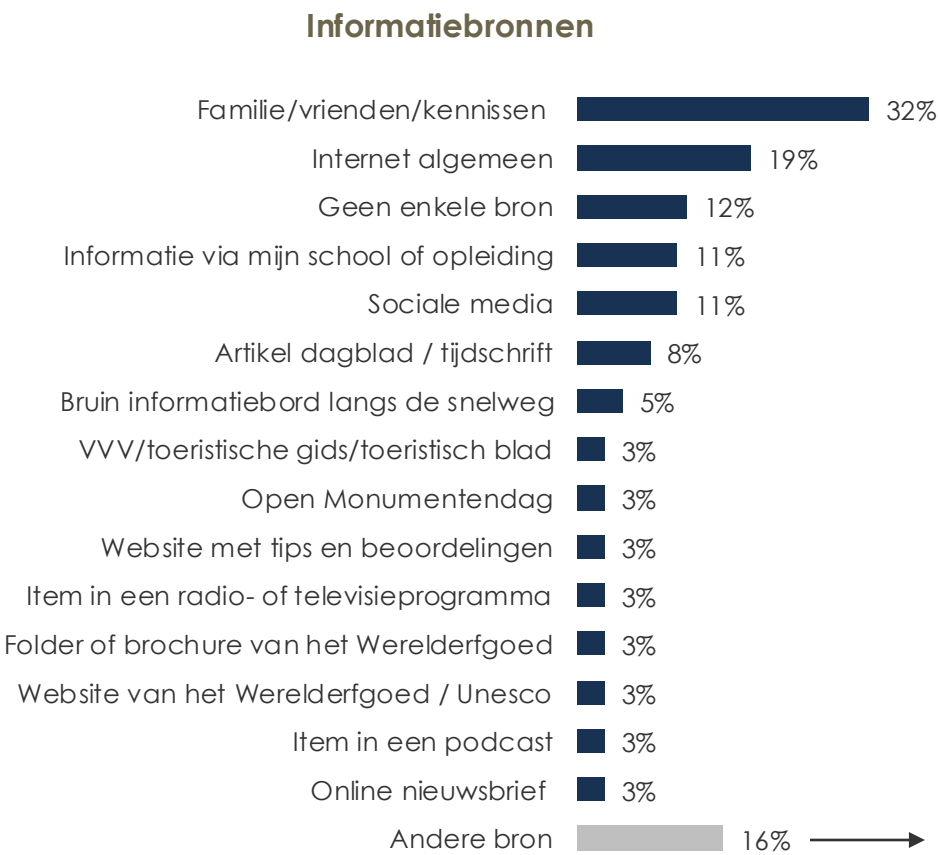
Net zoals bij de Nederlanders van 18 jaar en ouder is een vervolgvraag gesteld aan de scholieren wanneer en op welke wijze zij het Werelderfgoed hebben gepasseerd. De aantallen zijn echter te klein om hier betrouwbare uitspraken over te kunnen doen.

Vraag: Als het gaat om het bezoeken van Werelderfgoederen in het Koninkrijk der Nederlanden, wat is dan op jou van toepassing? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar; n=314)

Informatiebronnen: mond-tot-mond reclame is voor scholieren de meest genoemde informatiebron op basis waarvan zij besluiten om een Werelderfgoed te bezoeken

Verder zoeken veel scholieren zelf informatie via internet (19%). Iets meer dan 1 op de 10 noemt school als bron (11%).

Indicatief
Vanwege de lage basis moeten de antwoorden als indicatief worden beschouwd (n=37).

Gebruik sociale media

Aan de scholieren is gevraagd of zij iets hebben gedeeld via sociale media over hun bezoek. Een kwart heeft dat inderdaad gedaan (24%). Het vaakst wordt Whatsapp genoemd (11% in totaal), gevolgd door YouTube (5%). TikTok, Snapchat en Facebook (allemaal 5%).

*Bij een **andere bron**, konden respondenten een open antwoord invullen. De meeste open antwoorden gaan over het gezamenlijk bezoeken van een Werelderfgoed in familie- of in schoolverband.*

Vraag: Op grond van welke informatiebron(nen) heb je besloten om dit Werelderfgoed te bezoeken? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar die een Werelderfgoed hebben bezocht; n=37)

Tevredenheid bezoekers op aspecten (1/2): de toegankelijkheid, de locatie en de aantrekkelijkheid of schoonheid van het Werelderfgoed zijn aspecten die door scholieren het beste worden beoordeeld

Vraag: Als je terugdenkt aan dit bezoek, hoe beoordeel je jouw bezoek dan als het gaat om de volgende aspecten? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar die een Werelderfgoed hebben bezocht, n=37). De categorie 'weet niet' is niet in de berekening en grafieken opgenomen.

Tevredenheid bezoekers op aspecten (2/2): andere aspecten worden met een (ruime) voldoende beoordeeld, de bereikbaarheid krijgt van sommige scholieren een wat lagere beoordeling

Vraag: Als je terugdenkt aan dit bezoek, hoe beoordeel je jouw bezoek dan als het gaat om de volgende aspecten? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar die een Werelderfgoed hebben bezocht, n=37). De categorie 'weet niet' is niet in de berekening en grafieken opgenomen.

Gezelschap waarmee men het Werelderfgoed bezoekt: een ruime meerderheid van de scholieren bezoekt een Werelderfgoed in gezinsverband, school wordt minder vaak genoemd

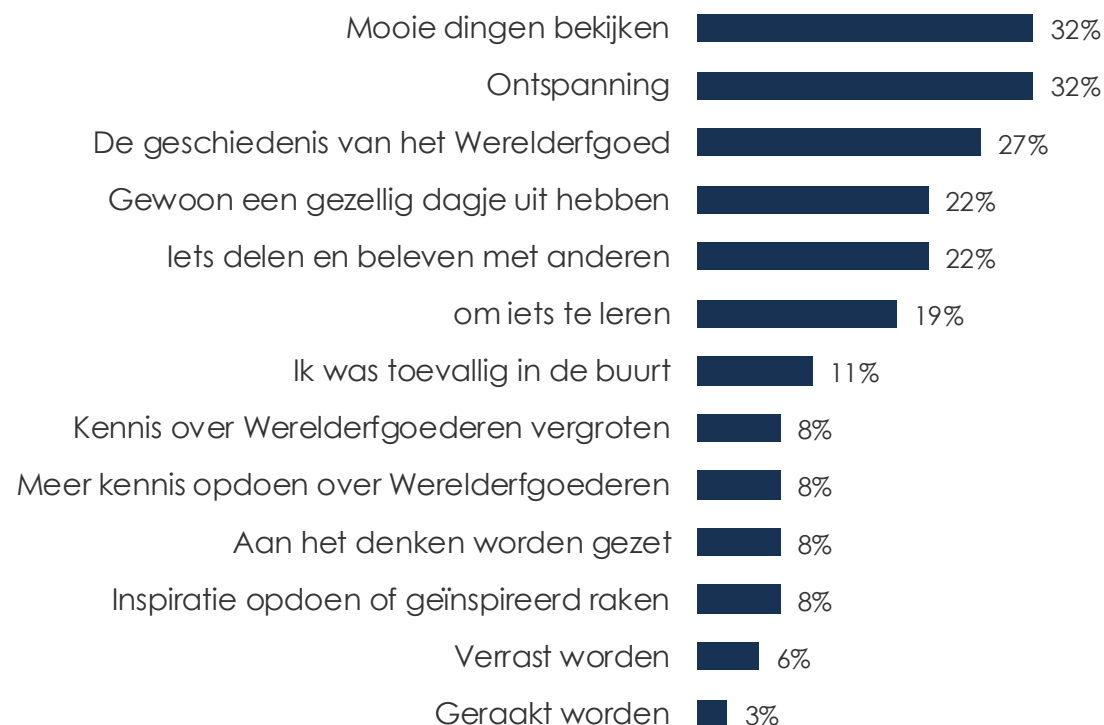
Gezelschap waarmee men het Werelderfgoed heeft bezocht

Vraag: Als u terugdenkt aan dit bezoek, in welk gezelschap heb je dit Werelderfgoed bezocht? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar die een Werelderfgoed hebben bezocht; n=37)

Belangrijkste motieven voor bezoek: voor de meeste scholieren zijn het bekijken van mooie dingen en ontspanning de belangrijkste redenen om een Werelderfgoed te bezoeken

**Belangrijkste drie motieven voor
het bezoeken van het Werelderfgoed**

Vraag: Welke drie motieven zijn voor jou persoonlijk het belangrijkste als het gaat om het bezoeken van een Werelderfgoed? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar die een Werelderfgoed hebben bezocht; n=37)

Aanbevelen: onder scholieren hebben de gezamenlijke Werelderfgoederen (net) een negatieve NPS-score

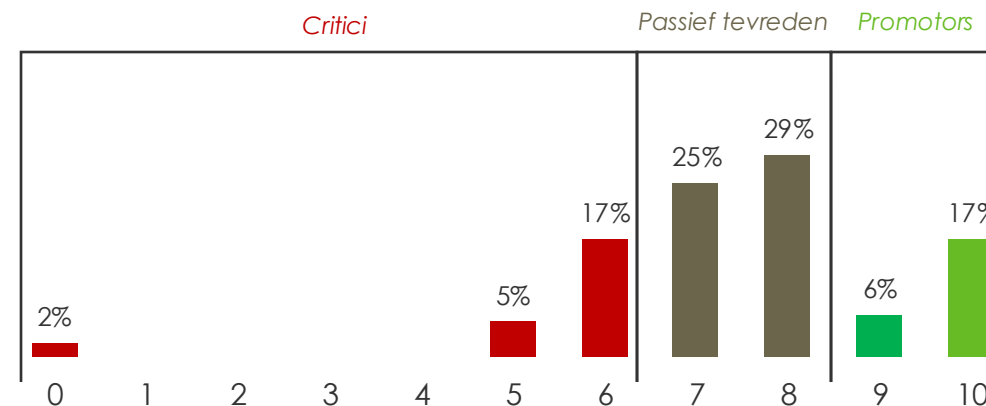
NPS-score: Aanbevelen aan familie, vrienden of klasgenootjes

Indicatief

Vanwege de lage basis moet de score als indicatief worden beschouwd (n=37).

NPS-score

Vraag: Hoe waarschijnlijk is het op een schaal van 0 tot en met 10 dat je een bezoek aan een Werelderfgoed zou aanbevelen aan jouw familie, je vrienden of klasgenootjes? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar die een Werelderfgoed hebben bezocht; n=37)

Nog nooit een Werelderfgoed bezocht: ruim 4 op de 10 hebben geen interesse in het bezoeken van een Werelderfgoed. Voor drie op de tien geldt dat zij onbekend zijn met Werelderfgoederen

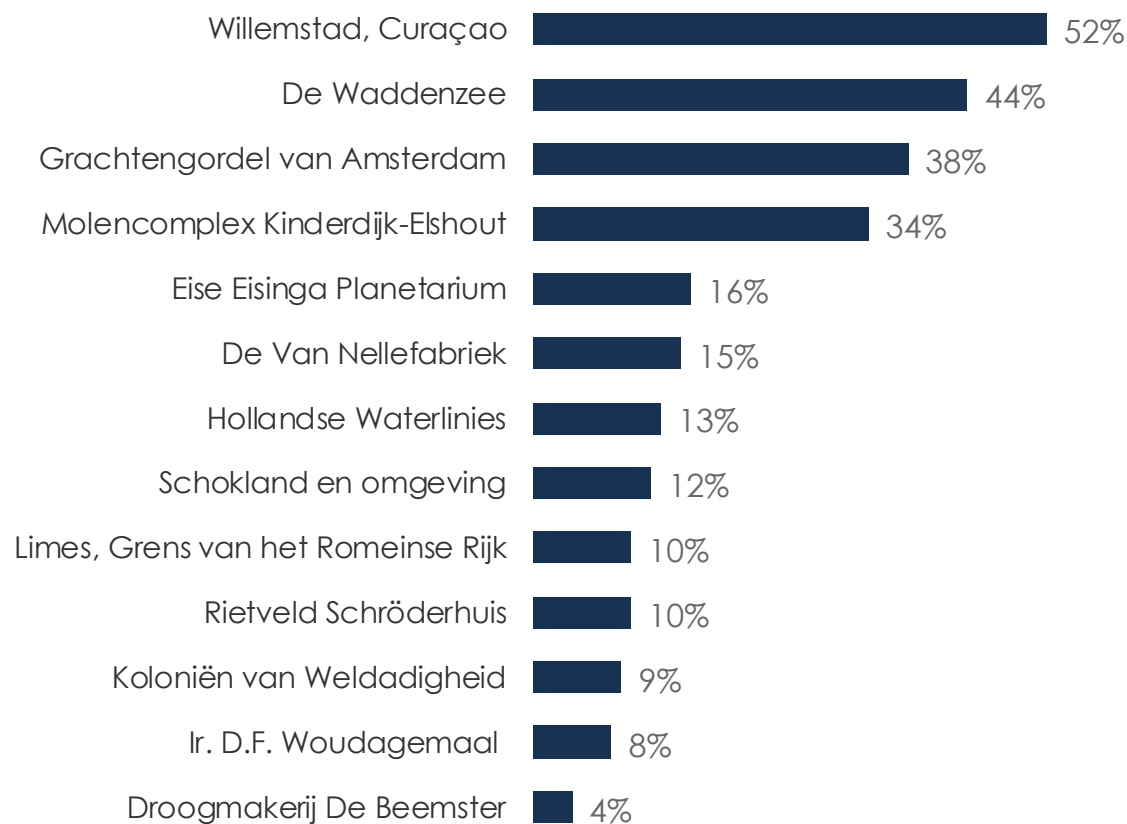
Belangrijkste redenen waarom men nog nooit een Werelderfgoed heeft bezocht

Vraag: Wat zijn de belangrijkste redenen dat je nooit een Werelderfgoed heeft bezocht? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar die nooit een Werelderfgoed hebben bezocht; n=64)

(Nogmaals) bezoeken: Willemstad, Curaçao, De Waddenzee, de Grachtengordel van Amsterdam en Molencomplex Kinderdijk-Elshout zijn de Werelderfgoederen die veel scholieren (nogmaals) zouden willen bezoeken

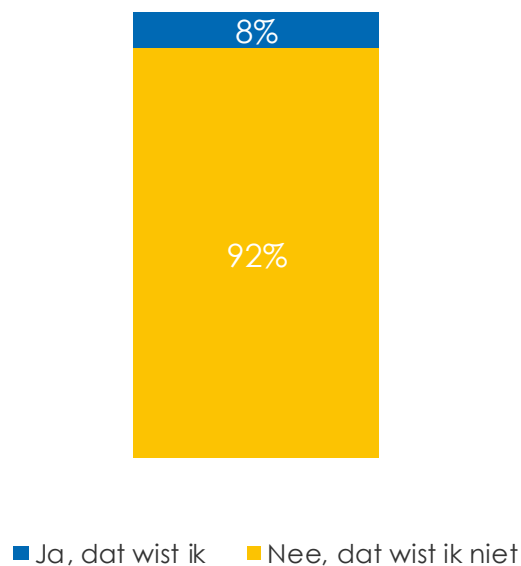
Werelderfgoederen die men (nogmaals) zou willen bezoeken

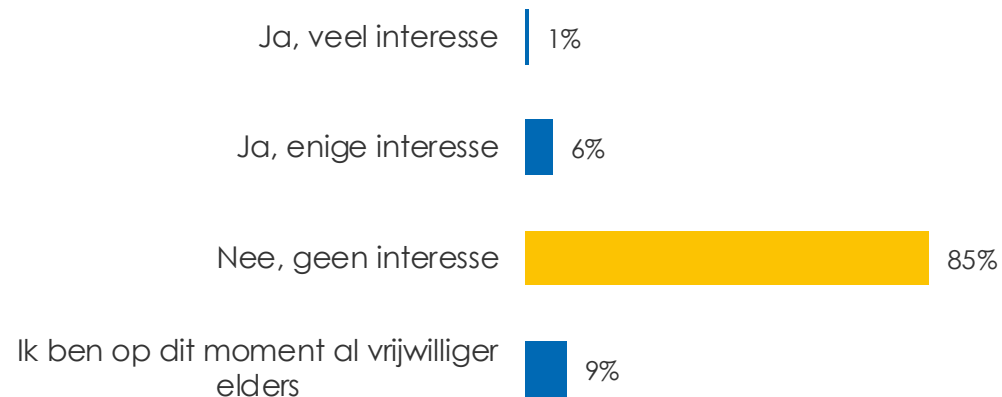
Vraag: Welke van deze Werelderfgoederen zou je (nogmaals) willen bezoeken? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar; n=314)

Mogelijkheid om vrijwilligerswerk te doen: de meeste scholieren weten niet dat ze als vrijwilliger voor een Werelderfgoed aan de slag kunnen, het grootste deel van de scholieren heeft hier geen interesse in

Bekendheid met het feit dat men vrijwilliger kan worden bij een Werelderfgoed

Interesse om als vrijwilliger te werken

Vraag: Wist je dat er een mogelijkheid is om als vrijwilliger aan de slag te gaan voor een Werelderfgoed? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar; n=314)

(Geen) interesse om als vrijwilliger aan de slag te gaan: tijdgebrek, gebrek aan interesse en het ontbreken van Werelderfgoederen in de omgeving zijn de voornaamste redenen om geen vrijwilliger te worden

Reden waarom niet als vrijwilliger werken

Vraag: Je gaf aan geen interesse te hebben om als vrijwilliger aan de slag te gaan voor een Nederlands Werelderfgoed. Wat is hier de reden voor? (Basis: scholieren 14 t/m 17 jaar; n=276)

Deel 3: Kinderen van 9 t/m 13 jaar

Inzichten

INZICHT #1

Driekwart van de kinderen weet dat Nederland Werelderfgoederen heeft (77%). Daarvan kan 36% spontaan enkele Werelderfgoederen opnoemen, al zijn de genoemde Werelderfgoederen niet altijd Nederlands. Het label van de Werelderfgoederen is bij de meeste kinderen onbekend (96% kent het label niet).

INZICHT #2

De Nederlandse Werelderfgoederen de Waddenzee (74%) en Molencomplex Kinderdijk-Elshout (55%) zijn onder kinderen het meest bekend (geholpen bekendheid). De meeste kinderen kennen de Werelderfgoederen doordat zij er zelf zijn geweest (58%), er op school over hebben geleerd (45%) of er op televisie iets over te hebben gezien (36%). Droogmakerij De Beemster (8%) en de Koloniën van Weldadigheid (97%) zijn het minst bekend. Eén op de tien kent helemaal geen van de Nederlandse Werelderfgoederen (10%).

INZICHT #3

De Waddenzee is het Werelderfgoed dat de meeste kinderen zelf hebben bezocht (62%). Ook de Grachtengordel van Amsterdam (42%) en Molencomplex Kinderdijk-Elshout (31%) zijn relatief vaak door scholieren bezocht. Kinderen bezoeken het Werelderfgoed meestal met hun ouders (78%). Bezoek in schoolverband wordt door 9% genoemd.

INZICHT #4

Veel kinderen zijn er trots op dat we in Nederland Werelderfgoederen hebben (77%) en zijn van mening dat Werelderfgoederen ervoor zorgen dat mensen meer van de natuur, oude gebouwen en monumenten gaan houden (72%). Een krappe minderheid van de kinderen is het eens dat Werelderfgoederen ervoor zorgen dat mensen in de wereld elkaar beter leren kennen en elkaar beter gaan begrijpen (45%).

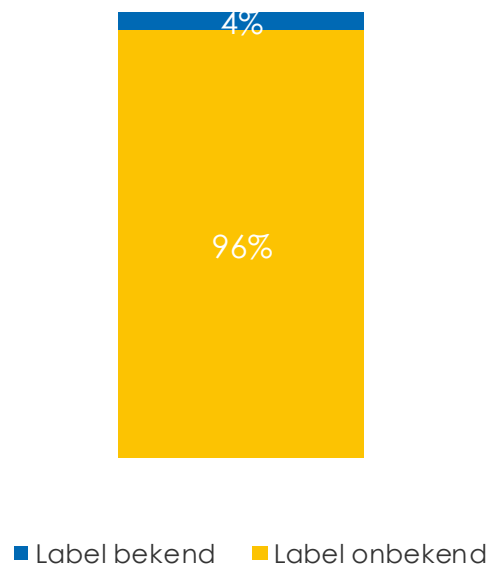
INZICHT #5

Als kinderen de baas zouden zijn over de Werelderfgoederen, dan zouden er vooral meer mogelijkheden komen om te spelen (bijvoorbeeld speeltuinen). Ook zouden zij voor meer activiteiten voor kinderen in het algemeen zorgen, zoals bijvoorbeeld speur- en puzzeltochten.

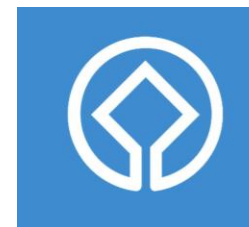
Het **label UNESCO** Werelderfgoed is bij zeer weinig kinderen bekend

Circa één op de twintig kinderen van 9 tot en met 13 jaar oud (4%) geeft aan het label wel te herkennen. Van de acht respondenten die denken het label te kennen geven er vijf het goede antwoord.

Bekendheid label

Bekendheid label

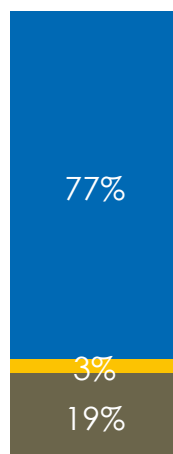
Van de 8 respondenten die denken bekend te zijn met het logo geven er 5 aan dat het te maken heeft met 'UNESCO' of 'Werelderfgoed'.

Vraag: Waar denk jij dat dit label voor staat? (Basis: kinderen 9 t/m 13 jaar; n=210)

Bekend dat Nederland Werelderfgoederen heeft: dat geldt voor 77% van de kinderen

Driekwart van de 9- tot 13-jarigen weet dat Nederland Werelderfgoederen heeft. Iets meer dan een derde (36%) kan er ook een paar opnoemen.

Bekendheid met feit dat Nederland Werelderfgoederen heeft

■ Ja ■ Nee ■ Ik weet het niet

Kan er ook een paar opnoemen

■ Ja, ik ken deze
■ Nee, ik ken geen werelderfgoederen

Bekend met Nederlandse Werelderfgoederen

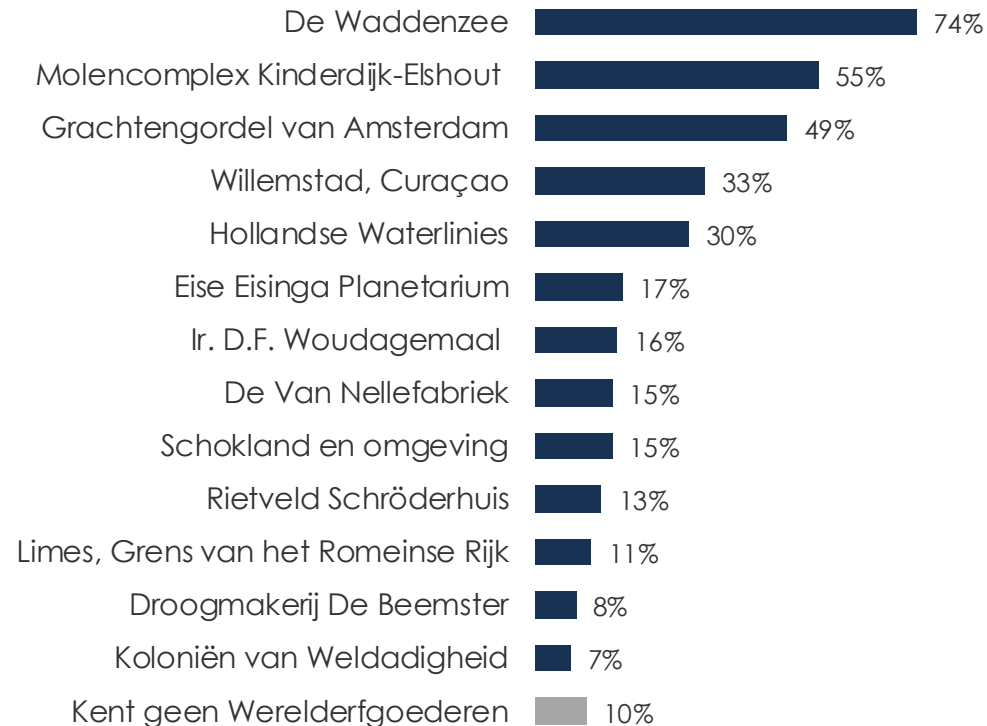
Ongeveer een derde (28%) van de kinderen heeft iets ingevuld bij "Ja, ik ken deze", hoewel niet iedereen daar een daadwerkelijk Nederlandse locatie heeft ingevuld (bijv. Eiffeltoren, piramides of de Chinese muur). Van de Nederlandse Werelderfgoederen worden uiteenlopende locaties genoemd. Dat zijn vooral Molencolplex Kinderdijk-Elshout en de Waddenzee.

Vraag: Denk jij dat er in Nederland UNESCO Werelderfgoederen zijn? (Basis: kinderen 9 t/m 13 jaar; n=210) | Kan je een paar UNESCO Werelderfgoederen in Nederland opnoemen? (Basis: kinderen 9 t/m 13 jaar; n=163)

Geholpen bekendheid: De Waddenzee, Molencomplex Kinderdijk-Elshout en de Grachtengordel van Amsterdam zijn onder kinderen de bekendste Werelderfgoederen

Eén op de tien kinderen (10%) geeft aan geen van deze Nederlandse Werelderfgoederen te kennen.

Geholpen bekendheid Werelderfgoederen

Vraag: Hieronder staan gebouwen, plekken of gebieden in Nederland die Werelderfgoed zijn. Van welke van deze plekken heb je weleens gehoord of ken je? (Basis: kinderen 9 t/m 13 jaar; n=210)

Reden bekendheid: eigen bezoek, school en televisie zijn - met enige voorsprong - de drie meest genoemde bronnen van bekendheid

Ouders die er met hun kinderen over praten (14%), de aanwezigheid van een Werelderfgoed in de buurt (13%) en er weleens voorbij gekomen zijn (11%) worden minder vaak genoemd, maar zijn samen toch een redelijk belangrijke bron van bekendheid.

Reden waarom kinderen Werelderfgoederen kennen

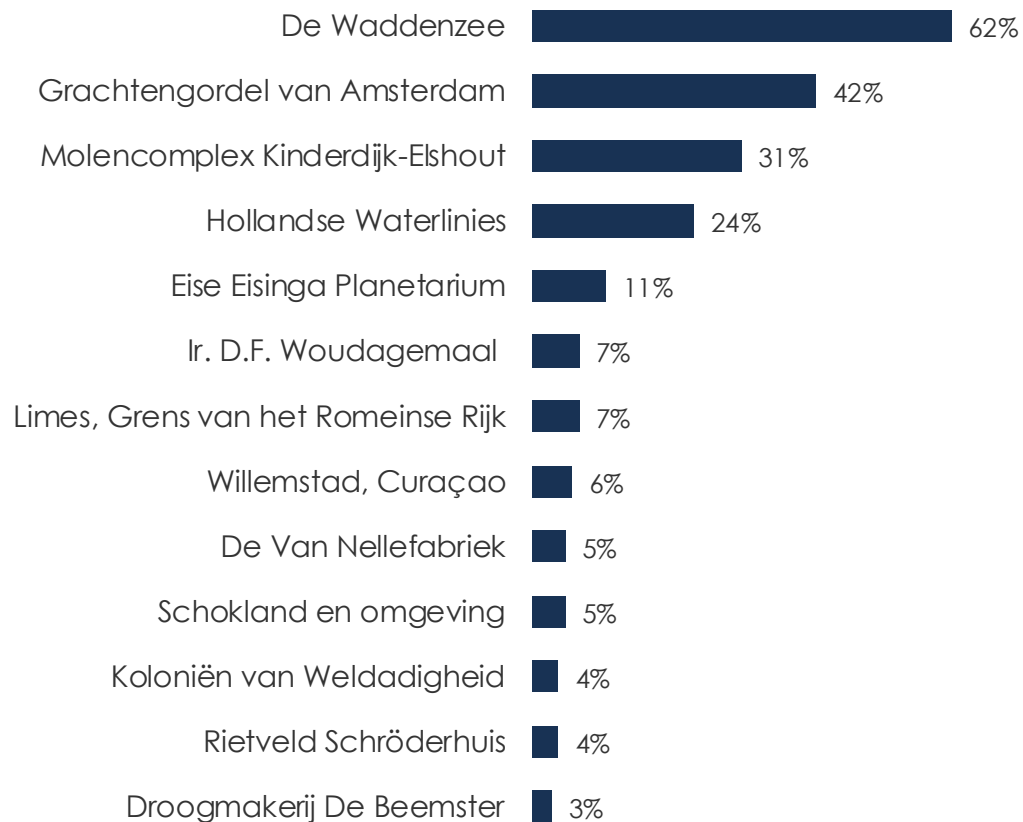

Vraag: Hieronder staan alle Werelderfgoederen in Nederland die jij kent. Hoe ken je ze? (Basis: kinderen 9 t/m 13 jaar die een Werelderfgoed kennen, n=190)

Werelderfgoed bezocht: meer dan de helft van de kinderen is weleens bij de Waddenzee geweest

Na de Waddenzee zijn de Grachtengordel van Amsterdam (42%), Kinderdijk-Elshout (31%) en de Hollandse Waterlinies (24%) het meest bezocht.

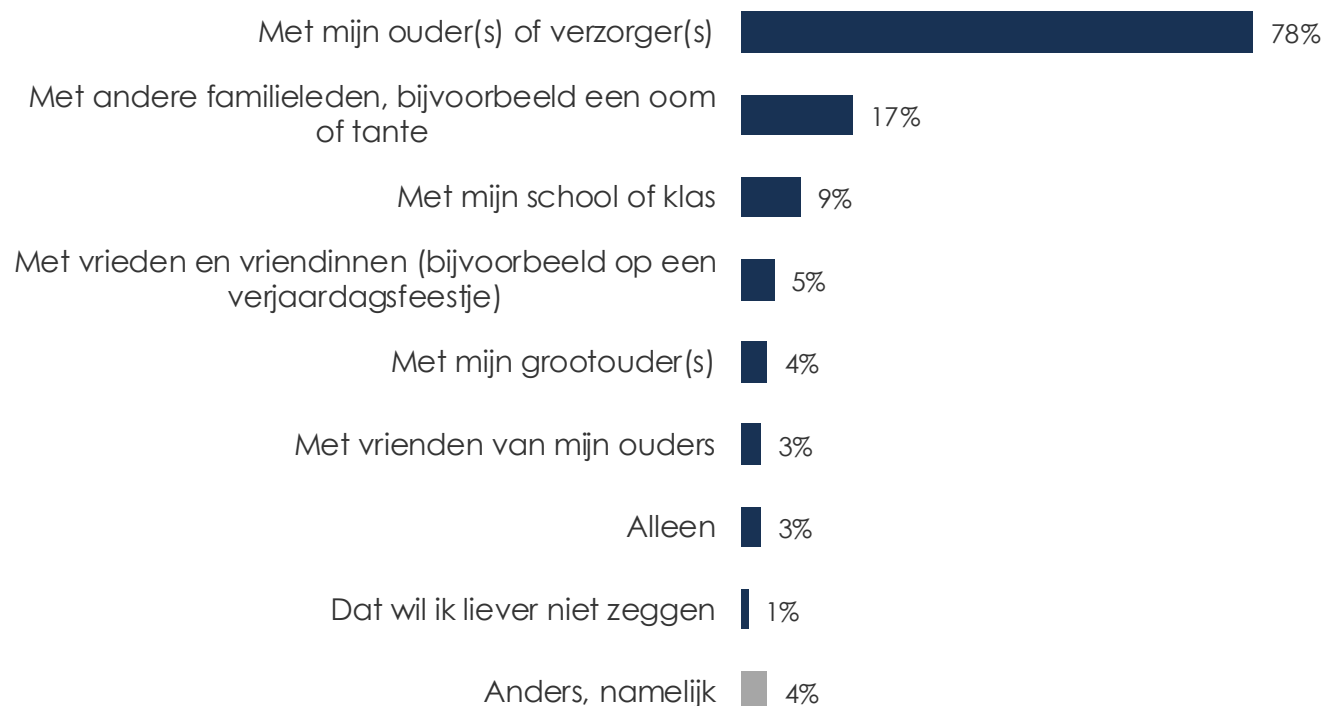
Werelderfgoederen in Nederland die kinderen hebben bezocht

Vraag: Welke van deze Werelderfgoederen zou u (nogmaals) willen bezoeken? (Basis: kinderen 9 t/m 13 jaar die weleens een Werelderfgoed hebben bezocht, n=111)

Gezelschap waarmee kinderen het Werelderfgoed bezochten: een ruime meerderheid deed dat met hun ouder(s) of verzorger(s), het schoolbezoek is met 9% redelijk laag

Gezelschap waarmee kinderen het Werelderfgoed hebben bezocht

Vraag: Als je terugdenkt aan dit bezoek, met wie heb je toen dit Werelderfgoed bezocht? (Basis: kinderen 9 t/m 13 jaar die een Werelderfgoed hebben bezocht: n=111)

Leukste aan het bezoek: een overzicht van wat de kinderen het allerleukste vonden

Bezochte locatie	Voorbeelden van antwoorden*
De Waddenzee (62%)	"Hele mooie omgeving met mooie stranden, natuur, zeehonden in het wild en veel vogels die je niet veel ziet", "In de zee/modder lopen", "Varen naar het eiland", "Zwemmen in de zee"
Grachtengordel van Amsterdam (42%)	"Alle verschillende huizen en ze waren allemaal heel hoog", "Grachten en de leuke boten", "In de boot over het water"
Molencomplex Kinderdijk-Elshout (31%)	"De molens", "De natuur en de dieren die rond de molens leven", "Het draaien van de wieken"
Hollandse Waterlinies (24%)	"Bezoek museum", "In Minecraft door GeoForte lopen"
Eise Eisinga Planetarium (11%)	"Boven kon je zien hoe het gemaakt was en hoe alles bleef draaien", "De woonkamer met alle planeten"
Ir. D.F. Woudagemaal (7%)	"De machine zien werken", "Het gebouw"
Willemstad, Curaçao (6%)	"De gekleurde huisjes", "De geschiedenis en kennis die toen gebruikt is om het te maken"
De Van Nellefabriek (5%)	"Het verhaal van het gebouw"
Droogmakerij De Beemster (3%)	"Forteiland Pampus"
Rietveld Schröderhuis (4%)	"Vond de gekleurde balken en de gekke meubelen leuk"

* Niet alle Werelderfgoederen hebben een beoordeling gekregen.

Vraag: Als je terugdenkt aan dit bezoek, wat vond je dan het allerleukste? (Basis: kinderen 9 t/m 13 jaar die een Werelderfgoed hebben bezocht: n=111)

Als kinderen de baas zouden zijn: een overzicht van wat zij dan zouden veranderen om het nog leuker te maken

Bezochte locatie	Voorbeelden van antwoorden*
Waddenzee (62%)	<i>"Dat mensen een boete krijgen als ze troep daar gooien", "Iets interactiever", "Meer samenwerken met vissers, die wonen bijna op het water, die kennen de Waddenzee als geen ander", "Speeltuinen"</i>
Grachtengordel van Amsterdam (42%)	<i>"Gratis maken", "Minder auto's in de stad"</i>
Molencomplex Kinderdijk-Elshout (31%)	<i>"Een speeltuintje of zoiets als een leuke quiz", "Volgens mij is er geen speeltuin, dus dat kan. Maar ook dieren voeren lijkt me leuk"</i>
Hollandse Waterlinies (24%)	<i>"Meer speeldingen voor kinderen"</i>
Eise Eisinga Planetarium (11%)	<i>"Meer activiteiten voor kinderen"</i>
Limes, Grens van het Romeinse Rijk (7%)	<i>"Meer info langs de Limes"</i>
Willemstad, Curaçao (6%)	<i>"Nog meer geschilderde huisjes"</i>
De Van Nellefabriek (5%)	<i>"Misschien meer bekend maken dat het te bezoeken is?"</i>
Droogmakerij De Beemster (3%)	<i>"Plek waar kinderen kunnen spelen"</i>

* Niet alle Werelderfgoederen hebben een beoordeling gekregen.

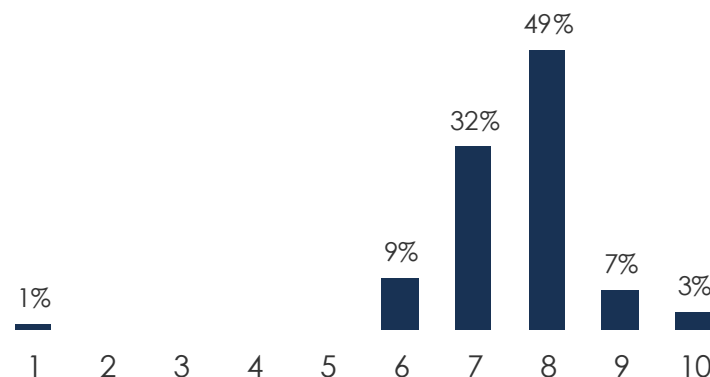
Vraag: Stel dat jij de baas of directeur bent van dit Werelderfgoed, wat zou je dan veranderen om het leuker te maken? (Basis: kinderen 9 t/m 13 jaar die een Werelderfgoed hebben bezocht: n=111)

Rapportcijfer voor bezoek: vrijwel alle kinderen beoordelen hun bezoek aan een Werelderfgoed met een ruime voldoende, het gemiddelde rapportcijfer is een 7,8

Beoordeling bezoek met een rapportcijfer (1-10)

Gemiddeld rapportcijfer

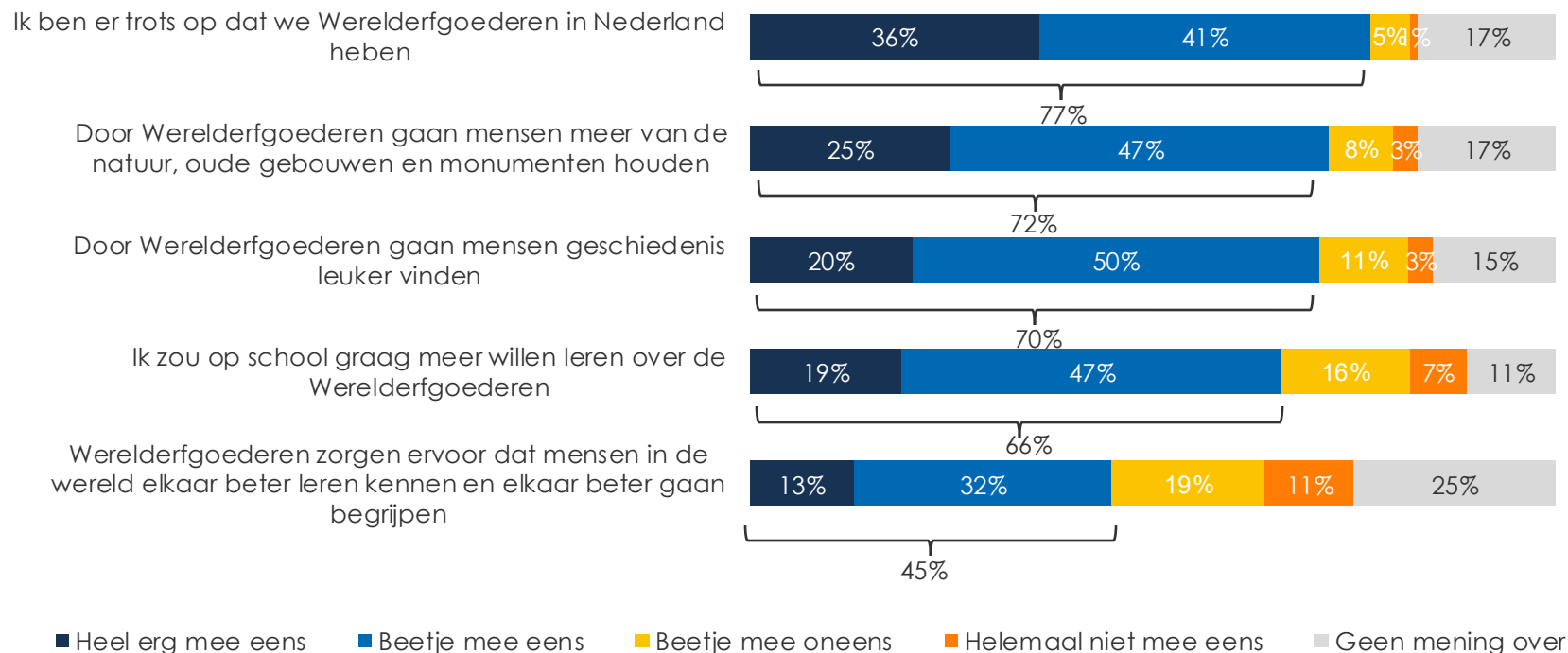

Vraag: Stel dat je een rapportcijfer voor je bezoek aan het Werelderfgoed zou moeten geven, welk rapportcijfer geef je dan? (Basis: kinderen 9 t/m 13 jaar die een Werelderfgoed hebben bezocht; n=111)

Draagvlak: ruim driekwart van de kinderen is er trots op dat er in Nederland Werelderfgoederen zijn

Voor de stelling dat Werelderfgoederen ervoor zorgen dat mensen elkaar beter leren kennen en beter gaan begrijpen is er minder draagvlak: 45% is het hiermee eens en 25% heeft er geen mening over.

Draagvlak Werelderfgoederen

Vraag: [...] Je krijgt een paar uitspraken te zien over de Werelderfgoederen. Wil je bij elke uitspraak aangeven of jij het hiermee eens of oneens bent? (Basis: kinderen 9 t/m 13 jaar; n=210)

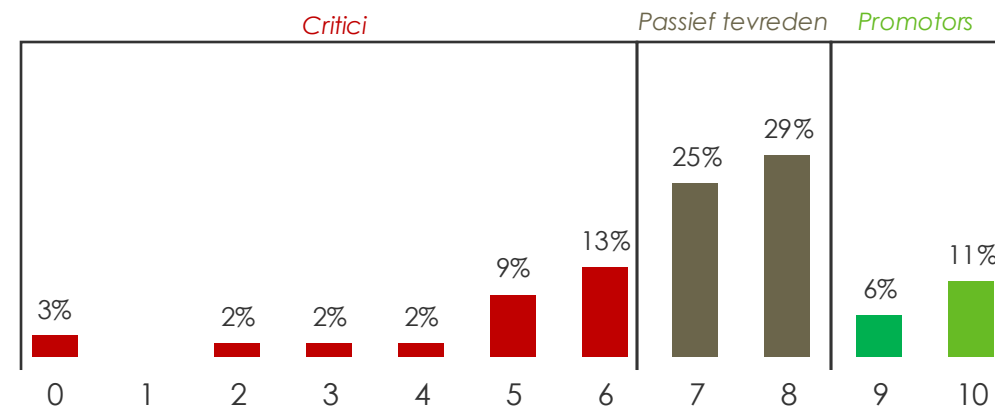
Aanbevelen: de Werelderfgoederen krijgen van de kinderen een negatieve NPS-score

De negatieve score betekent dat de groep kinderen die actief een bezoek aan een Werelderfgoed aanbeveelt kleiner is dan de groep die een score van een 6 of lager geeft (en het dus niet actief aanbeveelt aan anderen).

NPS-score: Aanbevelen aan familie, vrienden of klasgenootjes

NPS score kinderen

Vraag: Hoe waarschijnlijk is het op een schaal van 0 tot en met 10 dat je een bezoek aan een Werelderfgoed zou aanbevelen aan jouw familie, je vrienden of klasgenootjes? (Basis: kinderen 9 t/m 13 jaar die een Werelderfgoed heeft bezocht of er in de buurt woont; n=122)

Bijlagen

Achtergrondkenmerken bezoekers en niet-bezoekers

Profiel: bezoekers versus niet-bezoekers

Bezoekers die wel aandacht hebben voor het feit dat de locatie die zij hebben bezocht Werelderfgoed is (30% van alle bezoekers) worden vergeleken met bezoekers die daar geen aandacht voor hadden. Deze groepen worden hier 'wel aandacht' en 'geen aandacht' genoemd.

BEZOEK MOTIEVEN

Bezoekersmotieven

Wel aandacht: de geschiedenis van het Werelderfgoed (31% vs. 20%) en ontspanning (37% vs. 27%) zijn vaak redenen om het Werelderfgoed te bezoeken.

Geen aandacht: 'toevallig in de buurt zijn' is vaker een reden voor bezoek (27% vs. 15%). Ook is voor deze groep 'meer kennis opdoen over werelderfgoederen' vaker een reden (24% vs. 15%).

BEZOEK OPNIEUW

Werelderfgoederen nogmaals bezoeken

Wel aandacht: deze groep zou de Werelderfgoederen in groten getale opnieuw willen bezoeken. Dat geldt met name voor het Eise Eisinga Planetarium (39% vs. 26%) en het Ir. D.F. Woudagemaal (30% vs. 18%).

DEMOGRAFISCH

Leeftijd

Wel aandacht: de groep 55-plussers is groter (52% vs. 45%).

Geen aandacht: hoewel de groep 55-plussers ook hier groter is dan de groepen 18- tot 34-jarigen en 35- tot 54-jarigen, bestaat deze groep voor een relatief groot deel uit 35- tot 54-jarigen (37% vs. 31%).

VRIJWILLIGERS

Vrijwilligerswerk doen

Wel aandacht: wisten vaker al dat het mogelijk is om vrijwilligerswerk te doen bij een Werelderfgoed (38% vs. 16%) en hebben ook twee keer zoveel (enige/veel) interesse om zelf vrijwilliger te worden (15% vs. 7%).

Provincie

Wel aandacht: hoewel de verschillen tussen de provincies klein zijn, bestaat deze groep uit meer Friezen (5% vs. 2%) dan de andere groep.

Geen aandacht: deze groep bevat meer Gelderlanders (13% vs. 9%).

Profiel: bezoekers versus niet-bezoekers

KENNIS

Bekendheid UNESCO

Bezoekers: **94%**

Niet-bezoekers: **64%**

Weet dat Nederland werelderfgoed heeft

Bezoekers: **82%**

Niet-bezoekers: **48%**

Geholpen bekendheid

Waddenzee: Bezoekers **84%** vs. Niet-bezoekers **47%**

Grachtengordel van Amsterdam: **78%** vs. **41%**

Molencomplex Kinderdijk-Elshout: **65%** vs. **31%**

Kent geen Werelderfgoederen

Bezoekers: **2%**

Niet-bezoekers: **30%**

DEMOGRAFISCH

Geslacht

Bezoekers: vaker man (**50% vs. 46%**)

Leeftijd

Bezoekers: vaker 55-plus (**23% vs. 17%**)

Provincie

Bezoekers: vaker woonachtig in Noord-Holland (**16% vs. 10%**)

Niet-bezoekers: vaker woonachtig in Limburg (**13% vs. 6%**)

DRAAGVLAK

Wel aandacht: vaker (helemaal) mee eens op een groot aantal stellingen.

Ik vind het belangrijk dat het Werelderfgoed behouden blijft en doorgegeven wordt (88% vs. 54%)

Ik vind het terecht dat het Werelderfgoed een speciale status krijgt ten opzichte van andere gebouwen, plekken of gebieden (82% vs. 49%)

Ik vind het terecht dat Werelderfgoed deels wordt ondersteund door de overheid (83% vs. 50%)

Werelderfgoederen dragen bij aan verbinding tussen mensen (52% vs. 34%)

Werelderfgoederen dragen bij aan een gedeelde geschiedenis en identiteit (87% vs. 59%)

Werelderfgoederen dragen bij aan een gevoel van trots en saamhorigheid (69% vs. 43%)

Werelderfgoederen dragen bij aan meer waardering voor de natuur (72% vs. 42%)

Mensen die minstens één Werelderfgoed hebben bezocht (81% van de Nederlanders van 18 jaar en ouder) worden vergeleken met mensen die geen Werelderfgoed hebben bezocht.

Profiel: bezoekers versus niet-bezoekers

Bezoekers die bij minstens één bezochte locatie wel aandacht hebben voor het feit dat de locatie die zij hebben bezocht Werelderfgoed is (30% van alle bezoekers) worden vergeleken met bezoekers die daar geen aandacht voor hadden. Deze groepen worden hier 'wel aandacht' en 'geen aandacht' genoemd.

KENNIS

Bekendheid met het label

Wel aandacht: 9%
Geen aandacht: 4%

Bekendheid met term 'UNESCO Werelderfgoed'

Wel aandacht: 97%
Geen aandacht: 92%

Denkt dat het Koninkrijk der Nederlanden Werelderfgoed heeft

Wel aandacht: 88%
Geen aandacht: 79%

DRAAGVLAK

Draagvlak

Wel aandacht: vaker (helemaal) mee eens op alle stellingen. Het verschil is bij onderstaande twee stellingen het grootst:

Werelderfgoederen dragen bij aan een gevoel van trots en saamhorigheid (80% vs. 64%)

Werelderfgoederen dragen bij aan het welzijn van mensen in het algemeen (58% vs. 37%)

BEKENDHEID

Geholpen bekendheid

Wel aandacht: hebben vaker al van alle Werelderfgoederen gehoord. Het verschil is het grootste bij Schokland en omgeving (57% vs. 34%) en het Ir. D.F. Woudagemaal (49% vs. 29%).

Ook wist de groep die **wel aandacht** had vaker al dat het om Werelderfgoed gaat. Dat is vooral zo met betrekking tot de Waddenzee (70% vs. 38%) en de Grachtengordel van Amsterdam (47% vs. 18%).

BEZOEK ASPECTEN

Oordeel aspecten

Wel aandacht: de fysieke toegankelijkheid (13% vs. 3%) en de bereikbaarheid (14% vs. 3%) krijgen vaker een 10.

Geen aandacht: beoordelen verschillende aspecten beter. Zo geven zij de prijs-kwaliteitverhouding veel vaker een 8, 9 of 10 (72% vs. 40%).

BEZOEK ALGEMEEN

Informatiebronnen

Wel aandacht: gebruiken vaker helemaal geen bronnen (12% vs. 0%).

Geen aandacht: laten zich vaker informeren via VVV/toeristische gids/toeristisch blad (27% vs. 14%).

Delen op sociale media

Wel aandacht: delen vaker iets via Facebook (8% vs. 3%) en Instagram (6% vs. 0%).

Gezelschap

Wel aandacht: bezoeken het Werelderfgoed vaker met hun partner (46% vs. 28%).

Geen aandacht: worden vaker vergezeld door hun ouders/verzorgers (24% vs. 8%).

